

Po pošti prejemam:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 80 „

V upravnistvu prejemam:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhajava vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 176.

V Ljubljani, v soboto 3. avgusta 1901.

Letnik XXIX.

Vabilo

k

XVI. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda,

ki se bode vršila

v Mariboru

v četrtek dné 8. avgusta 1901.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 10. uri v frančiškanski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 11. uri v „Narodnem domu“.
1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzornikovo poročilo.
5. Volitev jedne tretjine družbinega vodstva.
- Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. dr. Drag. vit. Bleiweis-Trsteniški. 2. Francšek Brežnik. 3. Gregor Einspieler. 4. Anton Zlogar.
6. Volitev nadzornikstva (5 članov).
7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dné 4. julija 1901.

Prvomestnik: Podpredsednik:
Tomo Zupan. Luka Svetec.

Pristavek:

1. Dnó 8. avgusta odhod iz Ljubljane z osebnim vlakom ob 5. uri 20 minut zjutraj.
2. Po zborovanju skupni obed na vrtu »Narodnega doma« ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasiti do 7. avgusta z naslovom: Iv. Feigl, gostilničar v „Narodnem domu“ v Mariboru. Kuvert brez vina stane 3 krone.
3. Odhod iz Maribora proti Ljubljani z osebnim vlakom ob 7. uri 24 minut zvečer.
4. Ob 8. uri zvečer koncert v „Narodnem domu“ v Mariboru.

Politika in značaji.

II.

Dr. Tavčar in učitelji.

Odkar je dobil dr. Tavčar v pest „glasilo slovenske inteligence“, zavlada je na vseh koncih in krajih slovenske domovine politična korupcija. Slovenska inteligenca, ki prisega na „Slov. Narod“, je iz svojega srca izruvala vse ideale. Klanja se kakor mozlim svojemu poroku, »Narodovemu« terorizmu se udajajo po vrsti možje, ki so svoj čas goreli za „absolutno narodnost“. Pete ližejo možem, ki jih vodijo za nos kakor medvede na verigi. Zato popolna stagnacija, mlačnost in gniloba povsod, le na „klerikalnega zmaja“ se zaletujejo novodobni don Quixoti.

LISTEK.

Liberalni nauki škofom.

V dobi takozvanega kulturnega boja na Nemske izrekel je znani Virchow, velik učenjak, toda majhen politik, v pruski zbornici te le besede: „Die Freiheit der Kirche steht allerdings nicht in unserem Katechismus, wir betonen nur die Freiheit des Individuums“. Teh besed drže se liberalci vesoljnega sveta. Cerkev v sponi, posamezniku največja prostost, seveda ne prostost, kazati katoliško prepričanje, marveč prostost, napadati cerkev in njene ustanove. Zatorej se liberalci povsodi radi vtikajo v cerkvene zadeve ter predpisujejo, kako naj se vlada cerkev. Ako je v kakej vasi le en sam liberalci, že čuti v sebi poklic, nadzirati cerkvene naprave. Na svetu pa menda ni liberalnega lista, kateri bi še ne bil predpisoval škofom in papežu, kako naj vladajo. Predpisi, katere dajejo škofom in papežu liberalci glede vladanja cerkve, so zelo

Tako so v dr. Tavčarjevo veličastvo zaverovani tudi mnogi učitelji, odkar so učiteljsko glasilo dobili v roke nekateri mlajši dekadentje. Menda od dr. Tavčarja pričakujejo zlate čase za učiteljstvo in ljudsko šolo, od onega dr. Tavčarja, ki je vezan po pismenem kompromisu kot deželni odbornik spravi v dež. šol. svet dr. Schafferja, s katerim svoj čas ni hotel piti politične bratovščine. Ta mlajša učiteljska stranka, ki se le iz sebičnosti lovi za dr. Tavčarjev frak, se odlikuje z brezozirno kritiko razmer in oseb ter s strastno agitacijo. „Učiteljski Tovariš“ je že naravnost zagovarjal načelo, naj se ljudska šola loči od cerkve. In to menda ugaja vsemožnemu voditelju slovenske liberalne stranke, ki bi v vsaki župniji rad imel svojega »protižupnika« in pokornega lakaja.

Kako pa dr. Tavčar sodi o ljudski šoli, naj povedo njegove lastne besede. Povodom razprave o prošnji za uredbo učiteljskih plač je mej drugim rekel dr. Tavčar: „Predgovornik ni zadovoljen z razmerami naših ljudskih šol; jaz imam s svoje strani še veliko več povoda izrekat svojo nezadovoljnost. Pripoznati moram, da me je prešinil strah (pri proračunu nor. šol. zakl.) Ta strah se mi danes znova vzbuja v duši, ko leži pred mano proračun... Vse to nas sili, da skušamo presegati in preiskati, kje so vzroki, da je normalno-šolski zaklad zagazil v te razmere. Upal bi se pred vsem trditi, da se so glede ustanovljenja in razširjenja šol nekoliko pretiravale... Kar se pa mora posebno odločno grajati, je to, da se nove učilnice zdajo tako luksurijske, da troški niso v nikakoršnem soglasju z namenom šole in z razmerami občin... Vsled postopanja šolskih oblastev pa je postal tudi novi šolski zakon za našo kronovinonekaka bolezen. Mesto da se je polagoma napredovalo, se je pa kar celi napredek nankrat iztresel iz košare, tako da smo se tega napredka morali preobjesti. In kakor kaže norm. šol. zaklad, preobjeli smo se ga tudi“.

In pri drugi priliki je govoril isti dr. Tavčar: „Proračun nor. šol. zaklada napravljati tisti brezupni utis, kakor so ga

napravljali predniki njegovi. Troški za naše ljudsko šolstvo rastejo od leta do leta. Če obračam svoj pogled v prihodnost in računam od leta do leta, potem si skoraj ne upam misliti, kam bode dežela prišla, kak bode konec. Zares, že sedaj dežela kranjska preliva svojo srčno kri za ljudsko šolo, in le bati se je, da jej ta kri prejde odteče, nego bode ljudsko šolstvo naše pripelo do svojega vrhunca“.

Enako so govorili trije njegovi somišljeniki. A danes dr. Tavčar in njegovi oprode trdijo, da hoče katoliško narodna stranka zaslužiti učiteljski stan ter ga potisniti nazaj v stare čase. In dasi dr. Tavčar v svojem srcu ni predrugačil prepričanja o učiteljih in njihovih zahtevah, vendar mu mnogi drže stremena in so srečni v njegovi senci. Habeant sibi!

Judeževi groši.

Na naš zadnji članek je mej drugim odgovarjal »Narod«: „Dolgo let je živela klerikalno-nemška koalicija. Kot kandidat te koalicije je bil dr. Papež voljen v deželni odbor, kjer je pokopal samoslovenske napise ljubljanske, in slovenski narod je moral kot tribut plačevati na leto 600 gld. za pomemčevanje slovenske dece, tisti tribut, ki so ga napredni poslanci šele po dolgoletnih najsilnejših bojih odpravili“.

Tako? Ali misli g. dr. Tavčar, da so vsi tako pozabljeni, kakor njegovi verni slugi? Kar se tiče Judeževih 600 gld. za pouk nemškega jezika na ljudskih šolah, je stvar precej drugačna, kakor jo je naslikal »Narod« svojim bralcem. Katoliško-narodna stranka sploh nikdar ni imela ožje zveze z nemškimi veleposestniki v dež. zboru; tudi tedaj ne, ko je s pomočjo nekaterih nemških glasov proti dr. Tavčarju in njegovim tovarišem zasebnim zakupnikom žganjarino izvila iz rok. In na to sme naša stranka biti vedno ponosna, ker sicer bi že doživeli „deželni bankerot, kakor si ga najhlepnejši advokat v svojo pisarno želeli more“, da govorimo z besedami dr. Tavčarja.

Oni zloglasni Judeževi groši pa so se postavili v proračun že l. 1882, in l. 1883 se je dodalo še 100 gld., ki naj bi se porabili za to, da se Kočevci uče slovenskega jezika.

Gotovo tudi dr. Tavčar dobro vé, zakaj se je to takrat zgodilo; a za to ni odgovorna današnja kat. narodna stranka, ker tedaj niti obstajala ni. V deželnem zboru so sedeli samo »narodni poslanci«. V seji 31. okt. 1890 pa je dež. zbor s 15 proti 14 glasovom odklonil teh 600 gld. Vprašamo g. dr. Tavčarja: Kateri pa so bili mej temi 15 poslanci? Mi še danes lahko naštejemo imena. Zgodilo se je to le s pomočjo kat. narodnih poslancev, kajti z dr. Tavčarjem tedaj gotovo niso glasovali njegovi današnji nemški zavezniki. Zato pa je zdaj dr. Tavčar naložil deželi breme in slovenskemu narodu desetkrat večji tribut v podobi 6000 gld. za nemško gledališče v Ljubljani, in to na podlagi pismenega kompromisa. Zakaj pa na to ne odgovorite? Ker mora biti sram v dno duše vse tiste pritanejce, ki leže na prepereli slami v škodo in sramoto slovenskemu narodu.

Celih šest zadnjih let sedi dr. Tavčar po milosti dr. Schafferja v dež. šol. svetu, in mi se ne spominjamo, da bi kdaj usta odprl proti germanizaciji v mestu in na deželi. Pač pa ga peko Judeževi groši, za katere so se svoj čas vlekli mnogi sedanji njegovi politični komedijantje.

Ulični napisi.

Najlepše pa je, kar trdi sedaj »Narod« gledé uličnih napisov v Ljubljani. Naš stari prijatelj dr. Tavčar je menda v nemški koaliciji prespal zadnja leta, da se ničesa več ne spominja.

Mož se nam kar smili, ker utegne s časom morda pozabiti še na pravo svoje ime. Nam je prav dobro znana zgodovina ljubljanskih uličnih napisov od 24. junija 1892 do današnjega dne. Istina je, da je dež. odbor z odlokom z dne 15. avg. 1894 št. 7419 razveljavil sklep obč. sveta ljubljanskega glede samoslovenskih uličnih napisov. Toda istina je tudi, da se je katol. politično društvo izreklo za samoslovenske napise, kar more dokazati z zapisnikom seje tedanji zapisnikar g. dr. Gregorič. In če jo je l. 1894 v tem oziru zavozil dež. odbor, zakaj pa tega v zadnjih šestih letih ni popravil dr. Tavčar, ki je menda vsegamožen na magistratu in v dež. odboru? Povemo mu na uho: Zato, ker se je v kompromisu z Nemci zavezal za dvojezične

tem nevarnejši. Kdor bere liste liberalnih strank ptujih narodov, opazil je gotovo že, da skušajo ohraniti vsaj na zunaj dostojen način polemike. Ne tako na domačih tleh zrastle liberalci. Tem je uljudnost deveta briga in ker jim manjka prepričevalnih dokazov in dejstev, skušajo nadomestiti ta nedostatek z velikansko porcijo grobsti.

V sredo skuša dajati naših domačih liberalcev glasilo našemu škofu nekaj poduka. Odpravi naj vse tiste duhovne, ki p. n. kranjskim liberalcem niso všeč, pa bo mirna Bosna. Ker pa liberalcem ni prav noben duhoven všeč, razun kadar in ako jim služi v dosegu njihovih namenov, kar spričujejo različni njih izreki, je jasno, da bi morali škofje odpraviti kar vse duhovne in tudi sami sebe, ako bi si hoteli pridobiti priznanje liberalcev. Ker pa je dotični članek domače zelišče, zatorej se ne odlikuje po posebnej uljudnosti. „Premilostni gospod knezoškof — ne bodite otročji“, to je splošni nivo uljudnosti, na katerem se držati skuša članek. Kaj neda, zelo fino?! Liberalcev splošna slabost je, da škofom nasproti radi zlezejo

na visokega konja. Kaj je njim avtoriteta! Vzglej jim je v tem oziru nek Filip Teksator, junak pred leti obelodanjenega povesti „Mlada srca“. Ta junak deklamuje velikanske tirade škofu ter mu daje nauke, kako naj dela in kaj. Toda škof v povesti obéduje njegovo strašansko gostobesednost ter ga imenuje fantasta. Tako so govorili in pisali liberalci pred desetletji. Danes niso nič manj gostobesedni, tirada je vsak stavek, ki ga zapišejo, mesto uljudnosti pa se poslužujejo gorostasne grobsti.

Človek bi skoro primerjal vnanje in naše liberalce smodkam. Vnanji so havane, trabuke in kar je drugih tobakarjem ljubih vrst, domači pa so kratke in druge enako vredne vrste. Seve, kdor prvič smodko poskusi, bodisi fina ali domač pridelek, njemu postane slabo. Zatorej nepokvarjeni narod ne mara liberalcev.

Ko bi pa vendar dobili liberalci v roke vlado cerkve, to bi bili časi! Toda v ljudstvu živi zdravo jedro. Jožefincev pri nas, „Staatspfarrer“-jev na Nemske ljudje niso marali.

napise. Hic Rhodus, hic salta! Ali morete to utajiti, g. dr. Tavčar?

Da, l. 1892 in 1893 je dr. Tavčar kot mestni odbornik glasoval za samoslovenske napise, ker ni bil še dež. odbornik, ne član dež. šol. sveta, a tudi ne vezan na tribut nemški stranki.

Ko pa je v mestni seji dne 23. dec. 1896 odbornik dr. Gregorič zopet predlagal samoslovenske napise, v nadi, da bode dr. Tavčar v dež. odboru zagovarjal samoslovenske napise, spomnil se je, da je po milosti nemških veleposestnikov dež. odbornik, spomnil se je na svojo obvezo, spomnil na tribut in — mogočno je vstal v mestni seji 23. dec. 1896 leta ter branil dvojezične napise.

Dr. Tavčarja pokorni sluge so mu prikimali in padel je dr. Gregorič predlog. Večina mestnih odbornikov je klicala dr. Tavčarju: »Dobro! — Koalicija je bila rešena, klerikalni zmaj zopet na razbeljenem raznju! In danes dr. Tavčar meče grčava polena pod noge katoliško-narodni stranki, ker se ne klanja njegovi diktaturi in njegovim liberalnim frazam. Ne res, prijatelj g. dr. Tavčar, to so »oglojene kosti«, ki pa Vam kakor neprebavljive šivanke leže v želodcu?

Zavozili ste jo tako pod pot, da nikdar več svojega triumfatorskega voza ne spravite na široko cesto vseslovenskega »voditelja in prvoboritelja« za »izmučeni narod in absolutno narodnost«. Gotovo misli dr. Tavčar, da se je drugič rodil, ako čita svoje nekdanje govore na narodnih veselicah, ko je še materi Slaviji vil pestre vence okolu čela in kadil »častiti slovenski duhovščini«. Tempora mutantur et res politica mutatur in illis.

Danes je mejnarodni liberalizem kakor predenica preril slovensko ozemlje, zadušil vsak višji polet slovenskega duha in srca. Diktatura enega brezozirnega moža ugonablja narod slovenski. Ladija se potaplja, ker je v roke dobil krmilo svojeglaven krmar, ki tira v propad domovino. Narod je v nevarnosti! Zato na krov vsi oni, ki jim »narod« ni prazna beseda, da razbijejo verige in okove trinoške diktature, ki tlačijo kot mora večino slovenske inteligence!

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. avgusta.

Jesenski parlamentarni program.

O tej točki se je v minulih dneh že dokaj pisalo, vsak politik in vsako strankarsko glasilo si nekoliko drugače predstavlja bodoče zasedanje državnega zbora. Niti glede časa, kdaj se snide državni zbor k novemu delu, ni nikake gotovosti in mesto v oktobru so predstavili začetek zborovanja v novembru. Tudi »Mor. Orlice« se peča v jedri zadnjih števil s parlamentarnim programom in pravi: Glavna točka programa prihodnje jesenske dobe državnega zbora, glede katere se prično v bližnjih dneh pogajanja mej voditelji in strankami, bo državni proračun za leto 1902; poleg tega bo prišla takoj na dnevni red kaka vladna predloga gospodarskega ali socialnega pomena, morda zavarovanje za starost. Finančni minister bo že v jedri prvih sej hotel pričeti z razpravo o novem davku na vožne karte. Samoobsebi je umevno, da bo kabinetni načelnik tudi sedaj skušal hoditi pot, ki jo je nastopil pomladi. Vprašanje o trdni in zanesljivi parlamentarni večini, o kateri se že zdaj mnogo razpravlja v raznih listih, ne pride tako naglo v razgovor. Iz dobro informiranih krogov ve ta list poročati, da se bodo vsi merodajni krogi čim dalje možno izogibali temu vprašanju do prihodnje pomladi, ko se bo pri razpravi o nagodbi vprašanje glede večine rešilo samo ob sebi (?). — Brez zanesljive večine vlada v prihodnji parlamentarni dobi ne bo rešila velikih problemov. Ker pa je to vprašanje sploh najtežavnejše, kar jih je sploh rešiti v daljši prihodnji dobi, bo pl. Körber zelo srečen, če pomladi iztira državni voz.

Poljski osrednji volilni odbor

se je sedaj na novo sestavil za bližnje deželnozborske volitve. Šhod zaupnikov je izvolil 12 članov in ti so se sledeče konstituirali: predsednik je zopet knez Lubomirski, namestnika sta viteza Kozłowski in Jędrzej-

jowicz, zapisnikarja sta Merunowicz in Cienski in, ker je pri volitvah treba tudi denarja, so izvolili tudi blagajnika v osebi Rayskega. Ta volivni odbor bo z vladno pomočjo po starem načinu »delal« volitve. Napora seveda ne bo imel posebnega, ker je že sedaj večina vse pripravljeno.

»Morsko oko« na ogersko-gališki mej

je še sedaj predmet dolgotrajnim razpravam. Že pred leti se je pečal z rešitvijo tega vprašanja dunajski državni zbor, pa tudi skoro v vsakem zasedanju gališkega dežel. zbora pride ta zadeva v razgovor, in vendar še sedaj ni določena natančna meja mej Galicije in Ogersko, oziroma komu pripada preporno jezero. Deželni odbor gališki je imel minuli četrtek sejo, v kateri se je pečal samo s to zadevo. Sklenilo se je naprositi namestništvo, da čim preje skliče posebno, ad hoc določeno razsodišče, do končnega sklepa v tem razsodišču pa varuje interese Galicije napram Mažarom. To vprašanje se vleče kakor svojodobno žumberško, a skoro se sme pričakovati, da bodo končno tudi v tem slučaju zmagali Mažari.

Naslednik Szilagyja

kot zastopnika mesta Šopronj bo bržkone grof Apponyi. Še pred pogrebom dosedanjega drž. poslanca tega mesta so se sošle v posvet vse liberalne korifeje, da se dogovore glede naslednika, ki bi bil po mišljenju popolno enak Szilagyju. Po daljšem premisleku so se zjediniili na tem, da bi bila zato najposobnejša Daranyi ali pa Apponyi. Potem so pa nekateri jeli naglašati, da bi se prvi dal zelo težko pregovoriti, ker že od leta 1881 zastopa del budimpeštanskega mesta. Sklenili so torej najprej Apponyju ponuditi izpraznjeni mandat. Ko bi pa tudi ta iz koršnegakoli razloga ne sprejel ponujene mu časti, imajo še pripravljena dva ministra, ki sta sedaj brez mandatov, namreč ministra a latere grofa Szechenyja in pa trg. ministra Hegedüsa. Vendar pa takozvana novoliberalna stranka vztraja pri Apponyju, za poslednja dva so le bolj staroliberalci. Razpor mej liberalci v Šopronju je torej navstal že takoj prvi dan po Szilagyjevi smrti. Volitev hočejo izvesti že tekom meseca avgusta, ako-ravno je do splošnih volitev le še nekaj tednov. Može se hočejo pripraviti že sedaj za vsak slučaj, da jim potem izbira ne bo delala prevelikih težav.

Szell podpira »klerikalizem«?

Pod naslovom »Dober svet Szelu« nam pripoveduje Banffyjevo glasilo dosedaj pač neznano vest, da je ogerski min. predsednik Szell »klerikalec«, da podpira »klerikalna« teženja, ter ga resno opominja, naj krene s te nevarne poti, ker sicer bo doživel propad, ako veruje klerikalcem, ki mu le izpodkopujejo tla. Prav popoln ultramontanec menda Szell že ni, ker Banffy upa, da bi se mu še dalo odpomoči, ko bi se hotel ločiti ob pravem času od svojih najnevarnejših sovražnikov. Banffyjevci, pravi imenovani list, bi prav radi podpirali Szellovo vladno, ako se le odreče reakcionarcem. Tudi drugi listi Banffyjeve barve očitajo Szellu, da preveč simpatizuje s sovražniki mažarskega liberalizma in »M. Szo« naravnost pravi, da je vse to priprava za volitve in meri nato, da dobe »klerikalci« svojega ministra. (!) Szell naj pravočasno odpre oči, sicer utegne razpasti njegova vlada, kakor je razpadla Troja. — No, ogerskim katolikom je pač le pre-dobro znano, kako daleč sega Szellov »klerikalizem«, ki se javlja v zatiranju katoliškega gibanja na vseh koncih in krajih. Vsa gonja proti Szellu je Banffyjevo maslo, ki hoče svojega tekmeča očrtniti pri liberalni stranki in s tem pomoči sebi na krmilo. Ker se opaža, da ima Banffy sedaj zopet čim dalje več privržencev, je lahko mogoče, da se ta borba konča s Szellovim porazom.

Nemški carinski tarif še prentizek.

Kakor je bilo pričakovati, nemški agrarci niso zadovoljni z objavljenim carinskim tarifom. Pravijo, da so nekatere točke še prenizke, posebno kar se tiče raznih žitnih vrst. To misel je minulo nedeljo razvijal na shodu kmetijskega društva v Waldkirchenu bavarski član centrauma poslanec dr. Pichler. Ta mož je sicer zadovoljen s carinskimi postavkami za živino, ne more pa umeti, zakaj je določila vlada tako nizko (!) carino pri ne-

katerih žitnih vrstah. Carina na ječmen je določena na 3 marke, agrarci pa zahtevajo, da se za to žito določi jednaka carina, kakor za rž. V sedanjem času splošne konkurence, posebno iz prekomorskih dežel (Argentinijska, Mala Azija), nobena carina ni previsoka. Govornik je končno obljubil, da bo centrum vse storil, da se sklene tak carinski tarif, ki bo varoval interese nemškega kmeta. — Nemški centrum sme biti prepričan, da se vlada v Berlinu nikakor ne bo drznila znova zvišati že itak skrajno visokih carinskih postavk, ker bo morala gledati tudi na interese trgovine in obrti.

Volitve v srbsko skupščino

se vrše v nedeljo, 4. avgusta. Te volitve bodo prve, odkar velja nova srbska ustava. Ker skupščina sama določuje volivni red, se bo tokrat izjemoma volilo na podlagi provizoričnega volivnega zakona, ki ga je izdala vlada v sporazumu z novoimenovanimi senatorji. Volitve v senat se vrše prihodnjo nedeljo dne 18. avgusta. Izvoljenih bo tedaj 18 senatorjev. Volitve se vrše direktno in tajno. Vsako okrožje je za-se volivni okraj. Mesta volijo 19, dežela 111 poslancev. Vse kandidatske liste morajo volivni odbori tedaj pred volitvijo predložiti mestnemu ali okrožnemu sodišču, da jih potrdi in objavi v uradnem listu. Na deželi more sestaviti svojo listo ali postaviti svoje kandidate najmanj sto volivcev, v mestih zadošča za to že 50 ali pa tudi 20 volivcev. Na vsaki listi mora biti vsaj eden doktor. Odlojanje glasov oziroma kroglice traja celi dan, vspeh skrutinija se razglasi še le naslednji dan na volivni centrali dotičnega okraja. Volitev sama se vrši na sledeči način: Pri vstopu v volivno sobo dobi vsak volivec kroglico od kavčuka ter jo stisne v pest. Kadar je pozvan, pride pred mizo, na kateri stojijo volivne posode za vsako kandidatsko listo posebej. Volivec mora vtakniti pest s kroglico v vsako posodo. Ko potegne roko iz zadnje posode, mora odpreti pest pred komisijo v dokaz, da je res oddal »glas«. Kroglico spusti seveda v ono posodo, katere kandidatje mu najbolj ugajajo. Pri sedanjih volitvah se bodo kosali: radikalno-liberalni vladinenci, neodvisni radikalci ter dve liberalni stranki. Na vspeh moreta računati poslednji dve le v dveh ali treh mestih. Sodi se, da si pribore radikalci nad 100 mandatov. Presenečenja pa z ozirom na tajno volitev nikakor niso izključena.

Delna kriza v italijanskem ministertvu.

Te dni se loči iz Zanardellijevega kabineta finančni minister Wollemborg, sledi mu pa v najkrajšem času tudi zakladni minister di Broglio. Da ta dva moža ne bota mogla dolgo vztrajati na svojih ministerskih sedežih, vedelo se je že poprej in v zbornici so poslanci ob sklepu zasedanja obče govorili, da ob povrnitvi v jeseni teh dveh mož ne smejo več najti na ministerskih sedežih. Fin. ministra Wollemborga je sedaj vrgel ministerski svet, ki je v torkovi seji odklonil njegov načrt za davčno reformo in mu s tem začel zadnji udarec. Zanj je glasoval samo minister Nasi, pobijala sta ga Giolitti in di Broglio. Zanardelli tekom cele razprave ni odprl ust, a je odločen nasprotnik Wollemborgov. Za imenovanje Wollemborga in di Broglia članoma Zanardellijevega kabineta je zelo značilno, kar se pripoveduje o sodbi teh dveh mož samih. Pravijo namreč, da se nad imenovanjem Wollemborga in di Broglia finančnim oziroma zakladnim ministrom ni nihče bolj čudil nego nova ministra sama. Zanardellijev kabinet se bo baje s to krizo samo utrdil. Mesto dveh slabih dobi kabinet dve novi boljši moči.

Dopisi.

Št. Vid pri Vipavi, 1. avgusta. (Liberalna filoksera šte. II. na Vipavskem.) Dopisnik »Slov. Naroda« hoče siloma, da bi jaz »Narod« zaradi hudobnega in lažnjivega očitanja v povodenjski zadevi tožil, dasiravno sem odločno povedal, da »Naroda« tožil ne bom pred porotnike iz znanega vzroka, pač pa dopisnika, bodisi da je Božič in Kavčič, ako ima pogum, da svoje ime javi.

Ker pa tega storil ni, kar bi bila dolžnost »vsakega poštenega cigana«, ako si je v svesti, da piše resnico, imenujem ga zlobneža in neznačajneža prve vrste. — Tako počenjajo otroci, da se skrivajo materi

za hrbet, ako se jim kdo bliža s šibo — ne pa dostojni možje, ako držijo kaj na svojo čast in dostojanstvo.

Zadosti sem zadevo pojasnil in očitanje pred sodiščem I. in II. instance ovrgel, bal se tudi nisem to s podpisom potrditi. In kar pišem, potrdim še, zaradi tega pozivljam tudi Vas, dopisnik, da se kot poštenjak podpišete, potem pa bodite brez skrbi, da Vas tožim.

Trdite v dopisu, da je bila moja polica »Slavije« ob povodnji toliko vredna, kolikor sem bil dolžan, in da sem z isto par let pozneje ves dolg plačal. — To je laž! Moja polica je bila takrat vredna okroglih 200 gld. in plačal sem šele čez 13 let pozneje iz police na račun omenjenega dolga.

Glede »žehte« omenim naj dopisniku, da je bila zadeva že prej kakor letos »ožeh-tana«. Saj je šla deputacija onega leta pritožiti se na vsa kompetentna oblastva, da bi razdelitev podpor ovrgla, in baš nekateri isti člani deputacije, ki so bili nedavno kot zaprisožene priče vprašani o vspehu romanja v Ljubljano, so tajili zato, ker jih je bilo sram povedati, da niso čisto nič opravili.

Bojite se pač prihodnjih deželnozborskih volitev, zato ste se s tako silo vrgli na-me.

Škoda, da nisem res tako imovit kakor meni dopisnik, posodil bi rad g. Božiču toliko denarja, da bi zgradil obljubljeni čitalnični dom v svoji občini.

Še nekaj k naslovu. Značilno je, da »Narodov« dopisnik v zadnjem dopisu o obligatnem »petijotu« previdno molči. Čuti gotovo nevarnost v svoji »stekleni hiši«, da bi kdo ne brskal po smeteh, iz katerih bi se prikazali pravi »močerad« in »liberalna filoksera šte. II.«, kateri so največja nesreča poštenemu vinogradniku. To so pravi smrad v liberalnem taboru na Vipavskem!

Uršič.

Iz Idrije 31. jul. Pretečeno nedeljo je napravil tukajšnji učitelj na gosli g. Leop. Majnik koncert s svojimi učenci. Program je obsegal 10 točk, nekatere še precej dolge. Stariši in sorodniki učencev in prijatelji glasbe so zasedli prostorni Didičev vrt ter zanimanjem sledili 10letnim učencem in eni učenki, ki so z lokom proizvajali ubrane melodije. Bili so prav zadovoljni ter častitali g. učitelju in njegovi šoli.

Nekateri nasprotujejo takemu skazovanju, češ, malo otroče naj se pridno uči, vadi in molči. Ako se mu očitno ploska, ali naravnost hvali, si revišče domišlja, Bog ve kaj da je in kaj vse zna, ko je vendar še vse v povojih. A mala skušnja je koristna iz več vzrokov. Že učitelj sam se izpostavi očitni kritiki, zato med letom veliko bolj pazi na svojo metodo in se vestneje trudi, da bi res kaj dosegel; ve, da pri skušnji bodo tudi večaki, ki bodo stvarno in trezno sodili. Starišem se pa pokaže, da niso zastonj plačevali poduka, in ko zagledajo svojega ljubčka na odru med godci, nastaja jim v srcu sladka nada, da bode sinček enkrat tudi nekaj znal. In učenci? kako radi, vestno in pridno se uče, ko zvedo: to-le boš igral pri skušnji, ako bodeš gladko znal. Opombam: tu ne gre še dobro, to mora biti bolj čisto, ono se pravilno ne glasi, to ni še zadosti natančno izpeljano, vse drugače sledi, ker ve, enkrat bode igral pred izbranim občinstvom. Koliko rajši si dajo dopovedati in radovoljnejše ubogajo učitelja.

Skupno igranje vadi tudi novince v taktu. Kako lahko se zabrede v brezpotrebno in nezmiselno ritardiranje pri bolj težkih pasajah, ko sta učitelj in gojenec sama pri vaji, vse drugače je v zboru. Tu ne pomaga nič, tu si v sponah, radi drugih soigralcev moraš pravilno naprej. V skupni igri se uri tudi muzikaličen čut, tu se vadijo in ugledajo ušesa še posebno pri violini, da se igralec harmonično prilagodi drugim glasovom.

Zato je bila srečna misel učitelja glasbe, da je konec leta napravil očitno skušnjo, nekaj koncert mladim glasbenikom. Kdor celo leto pridno dela, že kaj doseže, in kdor vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, se mu ni bati očitnega nastopa, ne stvarne kritike. Navzoči so bili prav zadovoljni z vspehom in marsikateri je opomnil: »kako orjaško potrpežljivost je moral imeti med letom godbeni učitelj, da je toliko dosegel.« In to je gotovo najboljša hvala in največje priznanje g. Majniku.

Iz Selo, 1. avgusta. Pravijo, da so brenčelji najbolj sitni ob vročini. Pasji dnevi so, huda vročina, kaj čuda, ako celo ljudje »napredni in neodvisni« včasih »mrva« porbcajo.

To so vam bili hudi naši naprednjački, ko so brali v »Slovenca«, da je v Selihih razpisana služba ponočnega policaja. Hitro na posvet, kaj storiti? V »Gorenjca« ž njim, povejmo »lažnivcem, obrekovalcem«, ki sramote nas izobražence, ki gorimo za napredek cele naše doline.

Povejmo, »da smo svobodni in neodvisni«, da ljubimo (bolje lupimo) svojega bližnjega (če se nam pusti). — Povejmo, da »smo svobodni in neodvisni«, da smo po noči peli ali pili, da pojemo in pijemo in da bomo še peli in pili. Povejmo, »da zna priti h . . .«, če bodete izzivali, ne kličite ga. Povejmo, da »mej devičarje nikdar ne vstopimo, ker smo svobodni in neodvisni, ker znamo z betom odgovarjati, ker si znamo pošteno služiti svoj kruh in ga imamo zmiraj dosti«. Nazadnje pa vse utajimo in obrnimo, kar je pisal »Slovenec«, pa smo zmagali, »klerikalci blagoslovljeni in neblagoslovljeni« bodo poraženi, mi bomo pa zopet lahko pili ali peli ali pa oboje!

In res! Cela kopa »Gorenjcev« je priromala v nedeljo v Selško dolino, da pokažejo liberalci, ki jih je še pol pehara, da še diha sapo napredno in neodvisno. »No sedaj imajo zadosti ti blagoslovljeni in neblagoslovljeni obrekovalci«, nikoli več se ne prikažejo v kakem časniku! Pišimo še našemu »nuncu« brezimno pismo, »da nas do sedaj še noben župnik ni vlačil po časnikihi«, da to ponočno razgrajanje in razbijanje po starem zaboji ni vredno vlačiti v javnost, marveč naj se »vse spregleda in potrpi iz krščanske ljubezni«. Pišimo mu, da smo se zelo veselili njegovega prihoda, zdaj pa imamo o prevara, prevara! Da »tudi on mora biti prijatelj dobrega imena Selčanov, ako hoče živeti med nami in uživati ljubezen in naklonjenost« — liberalcev. »Zdaj je, kar je, prosimo najponižneje v prihodnje nikoli več kaj enaciga!« In zgodilo se je tako. In oglašali so se za nočnega policaja razni možje veliki in majhni, stari in mladi a sami — nazadnjaki.

Deželnozborske volitve.

Pozor zaupniki katoliško narodne stranke!

Uradno volivno postopanje se prične z razpoložitvijo volivnih imenikov pri županstvih.

V tem hipu nastopi za naše somišljenike dolžnost, poslužiti se reklamacijske pravice.

V tem oziru velja do pičice tudi za deželnozborske volitve vse to, kar velja za državnozborske volitve in kar je natančno bilo razloženo lansko leto v znanem »poduku«, kojega so sprejeli zaupniki naše stranke.

Za deželnozborske volitve so opravičeni vsi tisti, ki imajo volivno pravico za državni zbor — edino izvzemši volivce 5. skupine, katere za deželni zbor ni.

Tudi zadevno reklamacijsko postopanje je ravno tisto, kakor za drž. zbor.

Preglejte torej takoj natančno dotični »poduk« in se ravnajte do pičice po njem. Ne zamujajte časa!

Vigilantibus jura!

V vseh volivnih zadevah sprejmete brezplačen poduk, ako se obrnete na naslov »dr. Ivan Šusterski«, advokat v Ljubljani.

Sicer pa za reklamacijsko postopanje velja načelo: Če je slučaj dvomljiv, se na vsak način reklamuje na korist stranki — in če reklamacija nima vspeha, se na vsak način vložijo pritožbe. To ne more v nobenem slučaju škoditi, temveč k večjemu le koristiti.

Vse zadevne vloge, pritožbe itd. so koleka proste.

Somišljeniki pozor! Opozarjamo vse somišljenike, naj skrbno pazijo, kdaj nabije županstvo na obč. tabli naznailo, da so volivni imeniki skozi osem dni

na vpogled. Naši somišljeniki naj na to sami pazijo, ker nasprotniki jih ne bodo opozorili.

Reklamujejo naj takoj vse naše volivce, kateri bi bili iz volivnega imenika izpušeni!

Osrednji volivni odbor.

Tedenski koledar.

Nedelja, 4. avgusta: 10. pobink., Dominik, spozn.; evang.: O farizeju in cestinarju Luk. 18. — Ponedeljek, 5. avgusta: Marija Dev. Snež. — Torek, 6. avgusta: Spremen Gosp. na gori. — Sreda, 7. avgusta: Kajetan sp., Donat šk. — Četrtek, 8. avgusta: Cirijak m., Alfa d. m. — Petek, 9. avgusta: Roman m. — Sobota, 10. avgusta: Lovrenc muč. — Solnce izide 10. avgusta ob 4. uri 59 m., zaide pa ob 7. uri 12 minut. — Lunin spremen: Zadnji krajec 7. avg. ob 9. uri dopoldne. — Musica sacra v nedeljo 4. avgusta: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo sv. Kuniberta, zložil Pank. Rampis, graduale Anton Foerster, ofertorij U. Kornmüller. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo Kunibert v Dmoll, zložil P. Rampis, graduale »Justus ut palma« Ant. Foerster, ofertorij »Veritas mea« M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. avgusta.

Umeščenje ljubljanskega župana se je vršilo danes dopoldne ob 11. uri v dvorani Mestnega doma. Kakor smo poročali, je Ivan Hribar tretjič potrjen županom ljubljanskim. Vlado je zastopal dvorni svetnik grof Schaffgotsch, ki je imel nagovor v lepi slovenščini ter v nemščini povdarjal, da bo moral občinski svet ozirati se na to, da z ozirom na finančni položaj skrbi svoje izdatke samo na one zadeve, ki so v njegovem programu potrebne rešitve. V nemščini je gospod dvorni svetnik obžaloval, da v občinskem svetu ni navzočnih zastopnikov nemških davkoplačevalcev, ter je izrekel nado, da bode občinski svet napram njim ravnal s polno objektivnostjo. — Župan Hribar si po svoji stari navadi ni mogel kaj, da bi ob tej slovesni priliki ne vrgel v svet par plitvih napadov. Dve moči ste bili, je dejal, navidezno nasprotni, ki ste želeli premembe v županstvu. Na jedni strani so bili oni, ki zasledujejo strankarske, sebične namene, katerim sem preveč svobodoljuben; na drugi strani pa so bili oni, ki imajo sicer tudi napisan v programu napredek, ki so mi pa bili nasprotni, ker sem preveč naroden. Deloval bo, pravi župan, tudi nadalje v vsestransko naprednem smislu. (Tako lahko pričakujemo napredovanja mestnih doklad.) Kako duh prostejše poleta in ustvarja dela, ko se je oprostil srednjeveškega mračnjastva (!) in iz spon nekdanjega suženjstva. Na mestno uradništvo je apeliral, naj ne posluša onih, ki menijo, da je stagnacija spas in sreča. — Napada na srednjeveško nazadnjaštvo in mračnjaštvo bi od gospoda Ivana Hribarja ne bili pričakovali. Upajmo, da gospod župan ni tako plitev, da bi ne vedel, da srednji vek ni bil tako nazadnjašk, kakor bi ga on v obrambo svojega finančnega programa rad naslikal. Gospod župan, ali veste, kako veličastne in v resnici krasne stavbe so se zgradile v temnem srednjem veku? To so bile drugačne stavbe, kakršne se pa grade v Ljubljani z naprednostjo Vašo in g. Duffeta in denarji davkoplačevalcev, ki pod težo bremen omagujejo. V srednjem veku pač niso gradili stavb, kakeršna je nova artilerijska vojašnica, in tudi pri zgradbi mostov se je kazal večji »napredek« nego pri zgradbi novega mostu v Ljubljani! Gospod župan naj bi torej malo počakal, preden se je na račun »starega veka« bahal s svojim napredkom. To, kar je on storil naprednega z denarjem davkoplačevalcev, bi lahko storil tudi kdo drugi, ako ne — boljše. To je naš odgovor na neopravičen napad od strani g. Ivana Hribarja! Upajmo, da drugič ne bo več izjavljal, da mu kdo nasprotuje radi njegove »naprednosti«. Koncem svojega govora je g. župan obljubil objektivnost napram Nemcem, nakar so se mu poklonila razna odposlanstva. Pred. gosp. kanonik in župnik Rozman je prosil pomoči za okraj sv. Jakoba in trnovski okraj, kar je gospod župan obljubil. G. župan je dalje izjavljal,

da se bode mestna dekliska šola razširila v 6. razredni licej. Zdravstveni svet je opozarjal na preložitve pokopališča. S »slava« klici na cesarja in armado se je zaključila slavnost.

Bolexen mil. škofa Sterka. Iz Radanec pri Ljutomeru se nam z dne 1. t. m. poroča: Med ovokrajnimi gosti-slatinčarji jih je največje število Primorcev iz Dalmacije, iz Istre in iz Trsta. Lahko je torej umevno, da se zanimamo za na Slatini pri Rogatcu obolelega škofa iz Trsta. Danes je neki tukaj bivajoči prijatelj-lajik bolnikov od zdravnika na Slatini dobil brzojavko, ki pravi, da se je zdravstveno stanje visokemu bolniku vzboljšalo. Vsi želimo, da bi slo še na boljše in da bi kmalu bilo zopet dobro!

Pogreb stolnega dekana dr. Križaniča se je izvršil včeraj ob mnogobrojni udeležbi občinstva. Pokopal ga je, kakor se nam brzojavno poroča iz Križevca, stolni prošt mil. g. Herg, v slovo je pokojniku govoril pred. g. kanonik Bohinec, maševal pa pred. g. dr. Mlakar. Iz treh škofij se je udeležilo pogreba 62 duhovnikov, mej njimi tudi prošt mil. g. Fleck. Večinoma so bili vsi učenci pokojnega profesorja. Petje so oskrbovali gg. učitelji, čez 30 po številu. Mej udeleženci je bilo tudi mnogo zastopnikov srednjih šol.

Imenovanje. Pravosodni minister je imenoval sodnega tajnika v Celju g. Al. Daxata deželno sodnim svetnikom in predstojnikom okrajnega sodišča v Ljutomeru, sodnega pristava v Ljutomeru g. dr. Jos. pl. Ducarja pa sodnim tajnikom pri okrožnem sodišču v Celju. — Deželno-sodnega svetnika g. J. Apollonio, dosedaj predstojnika okrajnega sodišča v Pazinu, je pravosodni minister premestil v Trst. — Avskultant g. Fr. Mavar je imenovan sodnim pristavom za Novi grad v Istri.

Dr. Tavčar dobil »Svatoplukovo metlo«. Idrijska »Jednakopravnost« piše: »Idealna slovenska politika se kaže v pravi luči pri besedah, katere je govoril dne 18. julija t. l. na shodu zaupnih mož vodja liberalne stranke, dr. Tavčar, o značaju kranjskega deželnega zbora sledeče: »Svatoplukova metla (!), ki je navezana iz samih složnih tepcev (!), zlomi se lažje, nego preperela slama. Dobro organizovana inteligenca, ki se zaveda svojih nalog, je več vredna, nego deset takih Svatoplukovih metel, in naj je vsaka še posebej blagoslovljena.« Nadejamo se, da ne bo dolgo, ko se napravi metla in pomeče s Tavčarjevo »organizovano« inteligenco in potem zlahka reši »tepce« iz črne suženosti klerikalizma. — Koga pa hočejo idrijski naprednjaki s tem »ogorčenjem« ujeti? Zakaj se pa noben idrijski zaupnik ni oglasil na zaupnem shodu? Ali spadajo tudi idrijski zaupniki narodno-napredne stranke mej Tavčarjeve »tepce«? Ljudje, ki se boje Tavčarjeve metle, kadar stoje pred njegovim obličjem in mečejo samo izza plota kolce, nam ne imponirajo, imponirali pa ne bodo tudi idrijskim volivcem!

Iz Tržiča se poroča: Ta teden sta zapustila Tržič bivši ogerski ministerski predsednik baron Banffy s svojo soprogo in hčerko in njegov politični prijatelj poslanec Edmund Gajari. — V četrtek sta počastila s svojim obiskom naš trg baron Schwegel, naš častni občan, in pa deželni odbornik dr. Schaffer. Imela sta pogovore s tukajšnjimi nemškimi veljaki. Ne vemo, kaj ju je privedlo ravno v tem času k nam, morda sta prišla gospoda že agitirati za dr. Ferjančiča ali pa nam hočeta že sedaj pred deželnozborskimi volitvami zgraditi železnico do Kranja. Vederemo!

Premembe v deželni komisiji za agrarske operacije. Poročevalcem v tej komisiji je imenovan deželnovladni svetnik g. L. marki Gozani, njegovim namestnikom pa je določen deželnovladni svetnik g. dr. L. Thoman pl. Montalmar.

Umrl je v Smartnem pri Kranju nagloma učitelj gospod Pavel Lampret, star še le 22 let.

Iz Radanec pri Ljutomeru se nam piše dne 1. t. m.: Včeraj se je tukaj bliskoma raznesla nepričakovana novica, da je pri sosednjem Sv. Križu umrl stolni dekan iz Maribora, pred. g. dr. Križanič. Imenovanec je bil rodem iz Borčee blizu cerkve

»pri Sv. Križu« na Murskem polju. V svoj domači kraj je prihajal rad. In če je le bila kakšna posebna slovesnost cerkvena, bil je on »doma«. Po prizadevanji sedaj že pok. župnika g. Lacka so darežljivi župljani pripomogli, da se je za današnje razmere pretesna cerkev razširila. V novej cerkvi pa je bilo treba še to in ono. Letos so v hišo Božjo dobili nov oltar. Ta se je minolo nedeljo blagoslovil. In dotične obrede cerkvene izvrševal je domačin, pred. g. stolni dekan dr. Križanič s »škofjo kapo«. Imenovanec je pridigal in tudi sv. mašo popeval. To se je godilo minolo nedeljo. V ponedeljek se je gospod začel zavoljo zdravja nekoliko pritoževati, ali za bolezen se ni zmenil, kakor bi to bil moral. Nasledek je žalosten. Včeraj ob 2. uri popoldne je neusmiljena smrt na kosa prerezala nit dragega življenja vrlému možu, učenemu pisatelju. Vzrok smrti bil je črevesni legar, nalezljiva bolezen, kakršna je bila pretekli teden svetu odvzela učenjaka, g. kanonika dr. Pajka. Pravijo, da bi si bil bolezen nalezil, ko se je od svojega tovariša in prijatelja poslavljaj. Gosp. dr. Pajek je v oporoki razodel željo, naj počiva v rojstvenej župnji Konjice. Ustreglo se mu je minoli petek. V stolnici v Mariboru je od pok. slovo jemal mil. g. knezoškof dr. Napotnik, potem pa je sprevod vodil mil. g. stolni prošt Herg do cerkve »pri Sv. Magdalenii«, odtod pa je truplo voz odpeljal v Konjice, kjer je, kakor že znano, bilo izročeno materi-zamli. Gosp. dr. Križanič pa je baje rekel: »Mene ne bodo peljali, mene bodo nesli«. In besede so se mu izpolnile nenavadno hitro. Pri Sv. Križu do cerkve mrlje sicer vozijo, a od cerkve na pokopališče jih nosijo. Jutri bodo tudi visokega pokojnika v cerkev in iz iste nesli. Blagej duši svetila večna luč!

Slovinci! Vabimo Vas k XVI. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v četrtek dne 8. avgusta t. l. v Mariboru. Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 20 min. zjutraj. Začetek božji službi ob 9. uri 45 min., začetek zborovanju v mariborskem »Narodnem domu« ob 11. uri. Po zborovanju skupni obed, za kateri naj se udeleženci do 7. avgusta t. l. zglaste pri g. Iv. Feigl, gostilničarju v »Narodnem domu« v Mariboru. Kuvert brez vina stane 3 krone.

Na Brezje je pripeljal ob šolskem sklepu zadnji četrtek č. g. katehet Škrjanc 170 jeseniških šolskih otrok. Pogoščeni v prostorih Finžgarjeve gostilne so se veselo vrnili skozi Mošnje v Radovljico na vlak. — Ob porcijunkuli so na Brezjah pridigovali pč. g. Verbaj, Šinkovec, Zabret. Obhajanih je bilo ob tej priliki štirinajst sto oseb. Slovesni sv. maši sta darovala pred. gg. kanonik Sajovic in dekan Novak.

Poročil se je danes na Bledu član dunajskega dvornega orkestra gospod Karol Jeraš z gđ. Franjo Vido Vovkovo.

Italija se dviga! Iz Trsta prihaja vest, da je včeraj laški podkonzul grof Caccia Dominioni prišel k ces. namestniku grofu Goëssu in zahteval zadoščenja, ker so slov. delavci v okolici tržaški pretepli nekatere laške kamnolomce. Odposlanik Italije je trdil, da se v tem slučaju ni šlo za kruhorstvo, ampak da se je napad izvršil iz narodnega sovraštva. Ta korak laškega konzulata v Trstu potrebuje nekoliko pojasnila. Zadeva, za katero je zahteval laški konzulat zadoščenja, se je izvršila v nekem kamnolomu nad Batačem, obč. Draga, kjer dela kakih 40 laških podanikov. Ti nedolžni angeljci, ti uzor-poštenjaki kradli so po Borštu, kamor so prišli prenočit, in peli izzivajoče, Slovence žaljive pesmi ter so zasramovali slovensko narodnost. In to je bilo nekoliko preveč za potrpežljive Slovence! Ali nima laški konzul nujnejšega posla, nego potegovati se za take ljudi?!

Dobro gospodarstvo. Piše se nam: Vsled soglasnega sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 19. julija t. l. se napravila na novem mestu cesarja Franca Jožefa dve votivni tabli z napisom: I. V spomin slavnega štiridesetletnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. vsled soglasnega sklepa občinskega sveta z dne 27. junija 1888, in II. Zgradila mestna občina l. 1900 in 1901, ko je bil Viktor baron Hein de-

želni predsednik na Kranjskem, Ivan Hribar pa župan ljubljanski. — Predlog za ti dve tabli je stavil župan Hribar, ne da bi na njih omenjal slavnega stavbinskega svetnika Dufēja. Zanimivo je pri tem le to, da sta se tabli dali napraviti brez konkurenčnega razpisa in da se je brez debate dovolilo za obe tabli 2800 K. Ali je res, da so imeli občinski svetovalci z županom Hribarjem vred črno na belem ponudbo, da prav taki tabli napravi dunajska firma Beschoner za 1600 kron?, res torej za 1200 kron ceneje.

Spodnještajersko šolstvo. Deželni šolski svet štajerski je sklenil, da je potrebno razširiti jednorazredno ljudsko šolo pri Sv. Roku okraj Rogatec v dvorazrednico. Učiteljici na dekliški ljudski šoli v Slov. Bistrici, gđd. Emiliji Gherbac, se je dovolil pokoj. Nadučiteljcem v Žitalah je imenovan učitelj gospod Martin Sotošek, na ljudski šoli pri Sv. Joštu na Kozjaku je imenovan učiteljcem-voditeljem nadučitelj gospod Ivan Krajnik iz Podmelca na Primorskem, na ljudski šoli pri Sv. Nikolaju, okraj Laško, je imenovan učiteljem gospod Henrik Hribernik, na ljudski šoli v Hrastniku je imenovan stalnim provizorični učitelj g. Jakob Rainer od sv. Križa pri Litiji. Na ljudsko šolo v Majšbergu prideta definitivni učitelj gospod Ivan Glinšek in definitivna učiteljica g. Ljudmila Glinšek rojena Liek iz Nove cerkve pri Ptuj. Na dekliško ljudsko šolo za okolico ptujsko pride definitivna učiteljica g. Marija Luknar.

Stavka v Nabrežini. V petek so imeli stavkajoči v Nabrežini velik shod, katerega se je udeležila velika množica kamenosekov in delavcev v kamenolomih iz Nabrežine in sv. Križa. Po dolgi razpravi so se odločili jednoglasno za nadaljevanje stavke. Do ponedeljka ne storijo nobenega nadaljnega sklepa in bodo imeli še le v ponedeljek ob 10. uri in pol prihodnji shod.

Kapucinsko cerkev v Celju je na novo preslikal akad. slikar g. Alojzij Šubic, brat znanega pok. slikarja Jurij Šubica v Parizu. Dne 21. m. m. so novo preslikano cerkev blagoslovili.

Ljubljanski občinski svet je imel včeraj sejo, v kateri je sklenil oddati gradnjo kanala pri novem iustičnem poslopju stavbeniku F. Supančiču za 50.560 K. Kanal mora biti dograjen v treh mesecih. — Za poplave na raznih mestnih šolah se dovoli 4469 K. — Meščanske podpore so se podelile po 60 v. na dan N. Bernardovi in Vincencu Pettauertju, po 40 v. na dan pa N. Blaž, slikarjevi vdovi, Janezu Krašovicu, Gašperju Naglasu in Francu Pavšku. — Predlog za izvensodno poravnavo s podjetnikom K. Wagenführerjem se odbije. Zastopnik Wagenführerjev je predlagal razsodišče. Pričakovati je torej pravde, ker Wagenführer zahteva od mestne občine 20.000 kron. Mestni magistrat je bil namreč tako previden, da mu je dal pismeno zavezo, da je pripravljen mu poravnati vse takozvane „Mehrausgaben“. — Pod trotoarjem novega mostu se bodo zgradili kanali za električni kabel itd. za 955 K. — Skladišče za premog pri elektrarni se razširi in se je v ta namen dovolilo 3000 K. — Nov kanal se zgradi od jubilejne ubožnice do Zaloške ceste. Stroški so proračunjeni na 24.000 K. Razume se, da bi sedanji obč. svet tega kanala Vodmatčanom ne zgradil, ako bi ondi ne imel svoje ubožnice. Sicer pa ni to nobena »zasluga« obč. sveta, ampak dolžnost.

Mrtvoud je danes, kakor se govori po Ljubljani, zadel v Medvodah gostilničarja in trgovca s konji g. Kodela.

Umrl je v Zagorju ob Savi dne 1. avg. Anton Dornik v starosti 67 let. Pokojnik je bil nad 30 let ključar pri farni cerkvi in mnogoletni župan Kotredeške občine. Kako da je bil spoštovan in priljubljen, pokazal je zares veličastni pogreb. N. v m. p.!

Sprememba posestva. Posestvo v Klevišah je kupil g. Mauer iz Zagorja.

Delavnik v idrijskih trgovinah se je po sklepu trgovske zadrage zmanjšal od 15 na 13 ur.

Na štirirazrednici v Metliki je poučevalo v minulem šolskem letu sedem učnih močij. Šolo je obiskovalo 297 učencev; od teh je bilo 24 odličnjakov, 179 jih je dobilo prvi red, 94 je nesposobnih za višji

razred. Ponavljajno šolo je obiskovalo 26 učencev in 58 učenk. Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo v treh oddelkih 62 učencev. Prihodnje šolsko leto se prične 2. septembra.

Avstro-ogerski poslanik v Meksiki grof Hohenwart-Gerlachstein se je predvčerajšnjim podal z Dunaja na Kranjsko.

Smrt pri obiranju hrušk. 26letni posestnikov sin Martin Metelko iz Sel, obč. Raka, je padel pri obiranju hrušk raz 8 m visokega drevesa ter se ubil.

O drugi železniški zvezi se poroča: Novi kolodvor v Gorici bode stal med solkansko in pokopališko cesto ter se bode tek ondotelega potoka potom kanala prelozil in izpeljal naravnost v Sočo. Bohinjski predor je na strani pri Podbrdu izvrtan že v dolžini 227,5 metrov, na strani pri Bohinjski Bistrici pa 380 metrov. Cel tunel bode dolg 6180 metrov.

Isterski deželni zbor. Piše se nam: Isterski deželni zbor torej ne pride do rednega delovanja. Mularija na galeriji preprečuje razprave. Pri zadnji seji deželni glavar ni hotel nič storiti, da bi bil od gospodov najete paglavce ukrotiti. Najboljše bi bilo, da bi se slovenski in hrvaški del Istre združil s Kranjsko, kakor je bilo nekdanj.

Otroku prerezala vrat. V obč. Peršetinci pri sv. Tomažu nad Ormožem je 18 letna Novakova dekla porodila otroka moškega spola in mu takoj po rojstvu prerezala vrat.

Ljubljanske novice. Strela. V Codelijev grad je včeraj udarila strela, ki je preletela skoro ves grad in zidovje močno razrahljala, pa tudi druge škode je mnogo napravila. Ob mostu na Sp. Poljanah je udarila strela v zemljo. — Bolnik z zdravimi nogami se je oglašil včeraj v bolniški blagajni ljubljanski. Ukral je uradniku Trtniku kolo, vredno 300 K. Za storilec doslej ni sledu. — Biciklistke zahteve. Danes dopoldne je nek biciklist povozil na Turjaškem trgu neko žensko. Poškodoval si je pri tem kolo ter je zahteval, da mu mora povrniti škodo — povozena ženska. Res mu je ženska morala slediti na policijo. — Iz blaznice je ušel 1. Majdič.

Svoji k svojim! V „Katol. Domu“ v Ljubljani je otvoril svojo krojaško delavnico g. Jernej Ložar, starosta „Kat. rokodelskega društva“ in čislana vrla moč pri raznih naših prireditvah. Novi krojaški mojster se je strokovno popolnoma izobrazil in se je še-le nedavno vrnil od strokovnega izobraževanja iz Strassburga. Priporočamo g. Ložarja vsem svojim gg. somišljenikom najtopleje, ker smo prepričani, da je gosp. Ložar usposobljen zadoščati vsem zahtevam.

Trgovina na prodaj. Lepa, moderna trgovina s specerijskim in mešanim drobnim blagom, s koncesijo za pretakanje in prodajanje piva, vina in žganja v steklenicah — edina v najlepši in najživahnejši ulici v Mariboru se takoj iz proste roke za gotov denar proda. Več pove gospa Amalija Marin, Bismarkstrasse (poprej Bürgerstrasse) Maribor.

Razglas. Naredba od 21. dec. 1900, po kateri so bila pisma za osebe na c. in kr. eskadri v vstočni Aziji poštnine oproščena, stopi glasom odloka c. kr. trgovinskega ministerstva z dne 15. julija t. l. s 1. avg. t. l. iz veljave.

Razpisane ustanove. Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu so izpraznjene 4 dež. ustanove za prihodnje šolsko leto, ki se prične dne 4. novembra. Več prihodnjič v inseratnem delu.

Sultanov nos. Turški sultan ima jako velik nos in je pri „razžaljenjih“ tega nosu jako občuten. Z ozirom na sultanov nos je turška cenzura v Carigradu prepovedala igrati Rostandovo dramo „Cynano de Bergerac“, ker mora junak te drame nastopati z jako velikim nosom.

Pijana redarja — morilca. V Budimpešti vladajo pri policiji prav prijetne razmere. Pijani redarji na ulici niso redka prikazen. O dejanjih dveh takih policistov se brzojavlja sedaj iz Budimpešte to-le: Včeraj sta dva pijana policista na potu iz gostilne napadla več pasantov, vrgla sta na tla narednika Gödricha ter mu zadala več ran s sabljo. Na to sta napadla mesarskega pomočnika Szekelyja, ki je slučajno prišel

mimo. Policista sta pričela po Szekelyju sekati in mu prebodla pljuča. Ranjeni narednik je vsled dobljenih poškodb umrl, Szekely pa je tako novarno ranjen, da bo težko okrevati. Pri zaslišanju sta policista končno napadla še policijskega komisarja ter ga pretepla. Oba policista izročena sta državni pravdniku.

Zakaj so gasilci koristni? Iz Čicaga se naznanja sledeča zgodba: V Ewanstownu je hotel dr. Dowie, ud neke skrivne sekte, predavati in ljudstvo vneti za svoje nauke. Prišlo je na shod veliko njegovih prijateljev in nasprotnikov. Šum je vedno naraščal tako, da policajev ni bilo mogoče reda vzdrževati. Predsednik shoda je dal znamenje gasilcem, kateri so bili takoj na licu mesta in v prepričanju, da je nastal požar, je takoj začela brizgalnica delovati in v par trenutkih so bili zborovalci razkropljeni.

Oboroženi mir. Ruski pisatelj N. Bisuslok je dokazal v časopisu „Ruske Misli“, da bi evropske države bile poplačale ves dolg, ako ne bi od l. 1865. do 1877. pamnoževale vedno vojske.

Sejmi po Slovenskem od 5. do 10. avgusta. Na Kranjskem: 5. v Novem mestu, Ribnici, Dolih pri Litiji; na Gori pri Ribnici, v Krašnji, na Vidmu in v Vrhovcu; 7. v Krškem; 8. v Ljubljani; 9. v Šempetru na Notr.; 10. v Dvoru, Rovtahu, Dobu, Železnikih, Kamni gorici, na Igu, na Travi v Radečah in pri Sv. Lovrencu na Temenici. — Na sloven. štajerskem: 5. v Trbovljah, Ptuj, Liki in Lembergu; 7. v Ptuj; 10. v Lučah, Brežicah. Podčetrtkom, Radgoni, Slov. Gradcu, pri Sv. Barbari, pri Sv. Mariji v Jarenini, pri Sv. Lovrencu na Ptuj. polju in v Pušavi. — Na Koroškem: 5. v Črni pri Pliberku. — Na Primorskem: 5. v Vidmu.

Društva.

(Zdravniška zbornica kranjska). Po zakonu z dne 22. decembra 1891 o ustanovitvi zdravniških zbornic, mora se vsak zdravnik, ki se naseli v okolišu zbornice in je zbornično-obvezen, zglasti pri dotični zbornici ter vsako premembo svojega bivališča v teku 14 dni naznaniti. Zavezan je izpolnjevati vse zahteve zbornice, ki izvirajo iz njene kompetence. Ker se te določbe pogostoma prezirajo, opozorje se zbornično-obvezni zdravniki v njih lastno korist za nje, da se morajo takoj pri zbornici javiti ter vsako premembo bivališča v teku 14 dni naznaniti. Z zavarovalnicami zoper nezgode sklenila se je sledeča pogodba: 1.) Zavarovalnica izroči takoj, ko je sprejela naznanilo poškodbe, zdravniku dotične stranke obrazce za poročilo (začetno in končno) s frankiranim obratnim kuvertom. 2.) Zdravnik odgovori takoj na vprašanja začetnega poročila ter pošlje izpolnjeni in podpisani obrazec direktno zastopstvu zavarovalnice, od katere ga je sprejel. Isto tako mora zdravnik po končanem zdravljenju, najkasneje po doseženi sposobnosti za delo, izpolniti in poslati obrazec za končno poročilo. 3.) Zavarovalnica varuje kolikor le mogoče tajnost zdravniškega poročila. 4.) Zavarovalnica plača za skupno tako poročilo (začetno in končno) dotičnemu zdravniku takoj po sprejemu končnega poročila svoto 6 kron. 5.) Pravice zavarovalnic, imenovani honorar odtegniti od odškodnine, se s tem ne tangirajo. 6.) Gledé honorarja, ki presega navedeno pogodbo, se pogodi zdravnik sam s stranko. 7.) Zavarovalnice izdajo za ta poročila kolikor mogoče enotne obrazce. Zdravniški minimalni tarif, katerega je sklenil shod zbornično-obveznih članov dne 26 apr. 1901., in katerega je odobrila zdravniška zbornica kranjska v svoji seji dne 30 maja 1901., in sicer za Ljubljano, kakor tudi za ostalo deželo, razposlal se je ravnokar vsem zdravnikom na Kranjskem, ker se je tudi zdravniško društvo v Ljubljani enoglasno pridružilo temu sklepu. P. n. zdravniki blagovolé naj se v danem slučaju posluževati teh določil, ter se v praksi po njih ravna.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pulj, 3. avg. Vojna ladija „Karol VI.“, ki je bila odposlana o albansko vodovje, se je vrnila v Pulj.

Praga, 3. avgusta. Iz raznih delov dežele, posebno iz Plzna in okolice dohajajo poročila o velikih nalivih in povodnjih. Železniški promet je na več krajih ustavljen. Na polju je povzročila voda veliko škodo.

Lyov, 3. avgusta. Poslanca Barwinski in Romanczuk sta odpotovala na Dunaj, da poročata dr. Körberju o položaju, ki je nastal vsled izstopa Rusinov iz deželnega zbora, in da mu predložita mnoge tožbe proti Poljakom.

Hamburg, 3. avgusta. Obč. svet je sklenil grofa Waldersee povodom

njegovega povratka s Kitajskega dne 8. avgusta imenovati častnim članom.

Pariz, 3. avgusta. Iz Trinidata se poroča: Vojni minister v Venezueli, Pulido, je odstopil, ker mu je predsednik Castro zapovedal, naj smatra kolumbijske insurgente za vojno stranko proti Venezueli in naj Kolumbiji napove vojno. Vojni minister pravi, da insurgenti niso iz Kolumbije, ampak da so domači revolucionarji. Odstop vojnega ministra je napravil velik vtisek. Položaj je jako resen. Vladne čete so bile pri San Cristobalu natepene. V notranji deželi so izbruhnili novi nemiri.

London, 2. avgusta. Spodnja zbornica je sprejela dotacijo lordu Robertsu v znesku 100.000 funtov.

Pariz, 3. avg. (C. B.) „Figaro“ objavlja pogovor s Krügerjem, v katerem poslednji izjavlja, da ni storil nobenega koraka v dosego posredovanja. Isto mora priti samo po sebi. Buri bodo še le tedaj odložili orožje, ko se jim zagotovi neodvisnost. Svoje svobode ne marajo prodati.

London, 3. avgusta. Iz izjave vojnega ministra, da vojna v Južni Afriki na teden skoro ne bode veljala nad jeden milijon funtov, se sklepa, da bode odpoklican velik del Kitchenerjevih čet. „Daily ekspress“ je izvedel, da se bode decembra meseca 40.000 angleških vojakov vrnilo na Angleško in v Indijo.

Durban, 3. avgusta. Reuterjev urad poroča: V noči 21. julija so angleške čete zajele burski tabor v Jouberts-Farmi.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

čas	čas opazovanja	stanje barmetra v mm.	temperatura po Celziju	vetravi	nebo	padavina v 24 urah
2	9 zveč.	731,9	17,8	sl. sah.	del. jasno	
3	7. zjutr.	733,5	16,8	brezvetr.	oblač.	30,0
2	popol.	734,4	25,4		sk. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 20,0. normale: 19,7.

Včeraj popoldne nevihta.



749 1-1

Prežaljenim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je predragi, iskreno ljubljani soprog, gospod

Anton Šoklič

posestnik, častni občan, častni član gasilnega društva na Koroški Beli itd.

po dolgotrajni, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, danes, 2. t. m., zvečer ob 8. uri v 50. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Umrliji ostanki blagega pokojnika bo to v ponedeljek, dne 5. t. m., dopoldne ob 10. uri v hiši žalosti na Potocih b. štev. 12 blagoslovljeni ter prenešeni v župno cerkev na Koroški Beli, po opravljeni sv. maši zadušnici pa pokopani na ondotelem pokopališču.

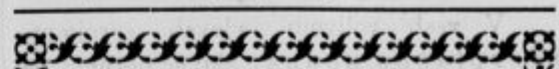
Sv. maše posmrtnice bodo darovane v župni cerkvi na Koroški Beli in drugod.

Priporočamo nepozabnega pokojnika v pobožno molitev in blag spomin.

Na Potocih, dne 2. avgusta 1901.

Terezija Šoklič roj. Pogačnik.

Gobe, venecijanske in španske. Najcenejše ima v zalogi trvdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 22 11-11



Priporočilo.

Priporočam se uljudno prečastiti duhovščini, slav. uradom in spoštovanemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnega

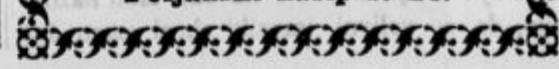
knjigoveškega dela

po najnižji ceni. 741 1-1

Z odličnim spoštovanjem

M. Bergant, knjigovez,

Poljanski nasip št. 26.



Stanovanje v najem!

748 2-1

V „Mesnem Domu“ v Ljubljani je jedno v I. nadstropju proti Strelškim ulicam ležeče, iz 2 sob, 1. kabineta, kumije in pristranskih prostorov obsejajoče **stanovanje od 1. novembra 1901 oddati v najem.** Pojasnila daje in ponudbe sprejema mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 30. julija 1901.

Prešernovi in Vodnikovi kipi

se dobé pri tvrdki 698 3-3
Ant. Krisper v Ljubljani.

Avgust Repič, sodar,

Ljubljana, Kolezijske ulice št. 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 679 26-4
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Sartory

koncesionirani telegrafski instalater
Ljubljana, Rožne ulice št. 39
priporoča se za
sestavo hotelskih, hišnih in sobnih
telegrafov in telefonov
po najnižjih cenah. 676 13-4

C. in kr. priv. umivalna voda za konje.
Cena steklenici 2 K. 80 h



Kwizdov restitucijski fluid

je tekočina, že 40 let v rabi po dvornih, vojaških in civilnih konjskih hlevih, s katero se krepčajo konji po velikem trudu, ali če si zvinijo nogo, če jim odrevené kite itd. Ta tekočina dela konja sposobnega za izredne uspehe pri dirkah — Pristen je fluid le z gori označeno varstveno znamko in je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav v I. Avstro-Ogerski. 630 20-19

Glavna zaloga

Fran Jan. Kwizda,
o. in kr. avstr.-oger., kr. rumun. in knežji bulgarski
dvorni založnik, lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alozij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradon št. 9
priporoča slav. občinstvu in preč.
duhovščini svojo **veliko zalogo**
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. **Cene nizke.** 598 29-7

Lastni izdelek.
Ceniki franco in brezplačno.



Kis,

naravni, iz alkohola po vrenju na-
pravljen, brez primesi nevarne in ne-
prijetno dišeče oetne kisline, se
dobiva pri 714 10-3

J. J. Kantz-u

v Ljubljani, Rimska cesta 16.



ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
zgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva
železniških uradnikov. 7 58

2 učenca za špecerijsko trgovino

z dobrimi spričevali in iz dobre hiše sprejmeta
se po ugodnem pogoju pri **J. Ravnikar**
tvrdka **Perdan.** 742 3-1

En premogokop

obstoječ iz 8 jamskih mer, okrožen s 37 pro-
stosledim, tik železnične postaje blizu Ljub-
ljane, ugodno in cenó odkopavanje, rudarsko-
uradno konstatiran in na 40.000 K cenjen
dober antracitski črni premog, se radi druž-
binskih razmer in naglega odpotovanja za
vsako ceno takoj proda.

Z lastnikom se govori v **Hotelu pri**
slonu v Ljubljani soba št. 52, vsaki
dan od 11 do 12 in 3 do 4 ure, toda
le do 8. t m opoldne. 743 2-1

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih
slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških
(X) avtoritet priznana, je 10 29

MATTONLEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovi
in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vod-
njakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlevih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u** v
Ljubljani.

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, **fotografske aparate** in **potreb-**
ščine, kirurški obvezila vsake vrste, sred-
stva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd.
— Velika zaloga najfinjšega čaja, ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod
in solij za kopel. 304 20

Oblastv. konces. oddaja strupov.

— Za živinorejce —
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna
sol, solitar, encjan, kolmož, krmlilno apno itd.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Podpisana si jemlje čast, naznaniti p. n. slavnemu občinstvu, da

sladščiščarija in kavarna RUDOLF KIRBISCH

še nadalje vsa v to stroko spadajoča naročila izvršuje točno
in kar najceneje.

S spoštovanjem
Pol. Kirbisch.

739 3-1

Št. 110/pr.

Razpis.

746 3-1

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče službe:

1. službo **revizorja** pri deželnem tajnistvu s plačo 2600 K in aktivitetno do-
klado 500 K ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K. Prosilci za
službo revizorja, kateri bo imel v prvi vrsti nadzorovati poslovanje občin na Kranjskem,
morajo dokazati, da so dovršili juridično-politične študije in da so napravili praktični izpit
ali za politično ali pa za sodniško poslovanje. Ako takih prosilcev ni, se bo oziralo tudi
na prosilce, kateri dokažejo, da so za upravno poslovanje dobro izvežbani;

2. službo **konceptnega praktikanta** pri dež. tajnistvu, z adjutom letnih 1200 K.
Pogoj je dovršitev juridično-političnih študij;

3. službo **pristava** pri dež. stavbnem uradu s plačo 2000 K in aktivitetno do-
klado 400 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.
Pogoj je dovršitev tehničnih študij za inženirsko stroko;

4. službo **stražnega nadzornika** v deželni prisilni delavnici s plačo 1600 K
na leto in prostim stanovanjem ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po
100 K. Prosilci morajo dokazati, da so dovršili vsaj 4 razrede kake srednje šole in da
so usposobljeni za službovanje v kaznilnicah ali prisilnih delavnicah.

Prosilci za službe, navedene pod št. 1—4 predložijo naj svoje z dokazili o
starosti, znanji slovenskega in nemškega jezika, dalje s spričevali o usposobljenosti pod-
prte prošnje

do 1. septembra 1901

podpisanemu deželnemu odboru.

Oni prosilci, ki so v kaki javni službi, predložiti morajo svoje prošnje potom
svoje predpostavljene oblasti.

Od deželnega odbora Kranjskega

v Ljubljani, dné 31. julija 1901.

sezoni



sezoni

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov** in **najnovejše vrste revolverjev** itd.,
vseh pripadajočih **rekvizitov** in **municije**, posebno pa opozarjam na 723 20-2

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. —
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter
izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svinoem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjsko dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvrdka za **stavlbeno in umetno steklarsko**
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in
lepem soglasju z gotsko arhitekturo, izvršila
prav pohvalno steklarska dela v novi župni in
dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah,
slikanih umetno na steklu v okusnih okraskih,
strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih
in ne vpijajočih — svedoči jasno, da smo **vdobili**
Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki
spretnega, domačega umetnika, kateremu s
mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmerno. **Priporoča se kar najtopleje vsem.**
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom,
kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa
bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dné 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa **stavbinska steklarska dela** ter priporoča svojo izborno
zalogo vsakovrstnega **steklarskega blaga.** 737 52-1

Cene jako nizke.

J. Ložar

krojač

Turjaški trg št. 1

naznanjam slavnemu občinstvu, kakor
tudi prečastiti duhovščini, da sem z
današnjim dnevom **otvoril** svoj dobro
urejeni 738 3-1

krojaški obrt.

Finu geometriški kroj.

Natančno delo zagotavljam.

Trgovski pomočnik

izurjen v stroki manufakturnega in špece-
rijskega blaga, želi vstopiti v večjo
trgovino na deželi. 733 4-2
Prijazna vprašanja na upravništvo 'Slovenca'.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v
duhovnem pastirstvu in za oskrbovanje cer-
kvenega in nadarbenkega premoženja. — Z
raznimi obzori in stvarnim kazalom. — Sestavlil
Martin Pot. — Drugi, popravljani izd. — Katoliški
Bibliotekar v Ljubljani 4. kroje, tlo vezan v pol-
sagritu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
a firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Naznanjam, da imam v zalogi
vedno frišno in trpežno blago
vsake vrste za častite gospode
duhovnike.



410 9

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno
talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovjšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko
spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se pred. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenje-
nimi naročili, zagotavljam, da bom vedno skrbel, da izročim vsako
naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno,
lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka
v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu na-
znanjam, da imam v zalogi vsake
vrste moderne štofe ter tudi nepre-
močljiv tirolski loden za havičke.
Tudi imam narejene havičke
vsake velikosti za gospode in dečke
po nizki ceni.
Dijakom znižane cene!



Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte** itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih
ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štav in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvala tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52-10

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.



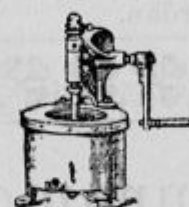
Izdelovatelj strojev za pranje Kraus & Comp., Dunaj, XVIII., Währinger Gürtel 53.

Največa in najstarejša tovarna te vrste v Avstriji, prevzame **napravo** popolnih pralnic in razpo-
silja zajamčeno dobre: 673 20-6



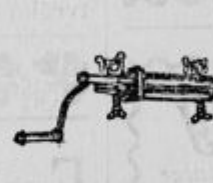
Pralne stroje
na par.

pr znanonajboljše
vrste, za na roko
ali na par, od
28 gl. do 200 gl.



Centrifuge,

delujoče brez ropota,
za na roko ali na
par, od 140 gl. više.



**Najboljši
Wring-stroji**

(za ožemanje perila) v
vseh velikostih, od
14 gl. više.



**Stroji za
valjanje
perila,**

najboljše se-
stave, po 24 gl.
in više.



**Stroji
za likanje
perila**

od 85 goldinarjev više.

Natančni ceniki s podobami vseh strojev za pranje na željo brezplačno in franko.

Št. 8696.

740 2-1

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane

deželna blagajna kranjska,

Turjaški trg št. 3. od 12. do vštetega 14. avgusta t. l. strankinemu pro-
metu zaprta.

Deželni odbor vojvodine kranjske.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1901.

Hiša 'Gostilna Triglav' v Lescah

Je na prodaj, ali pa se sprejme

gostilničar

kateri je v tem strokovnjak. — Več se izve pri

Adolf Hauptmann-u v Ljubljani.

732 3-2

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

1098 40-24

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Razpis.

736 3-1

V deželni bolnici v Ljubljani izpraznjena je

služba sekundarija

z adjutom 1200 kron na leto. Služba se odda za dobo dveh let, ta doba se pa lahko po-
daljša, ako je službovanje dotičnika zadovoljno.

Prosilci za to službo predložijo naj svoje s krstnim listom, z doktorsko diplomom in z
dokazili o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje

do dne 25. avgusta 1901

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 31. julija 1901.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago. 621 7

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko,

izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgo-
vina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom,

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletenine** in **žice**,
pletene s strojem po uzorih, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kur-
nike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeljuje in ima
veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna,
line kleti; **mesne sitnice**, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih,
raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mlin, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za
jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni. 664 12-10

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

Glasom člana II. zakona z dne 8. julija 1901, drž. zak. štev. 86, o zvišanju žganjarine in o naklonitvi jednega dela donosa te davščine deželni fondom v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, so podvržene vse žgane opojne tekočine, ki se dne 1. septembra 1901 nahajajo v ozemlju v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel v prostem prometu, kakor tudi one, ki se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike ozemlja, v katerem velja ta zakon, toda dosepejoše po 1. septembru 1901 v to ozemlje, dodatnemu davku 20 h od hektoliterske stopinje (litra) alkohola, izvzemši one tekočine, ki so v zakonu natančneje označene.

V izvršitev tega dodatnega obdačenja žganja je izdalo c. kr. finančno ministerstvo z naredbo z dne 13. julija 1901, drž. zak. štev. 105, naslednji pravilnik:

Pravilnik gledé pobiranja dodatnega davka.

I. Predmet dodatnega davka.

Dodatnemu davku v znesku 20 h od litra alkohola so podvržene, izvzemši nižje navedene, vse dne 1. septembra 1901 v ozemlju, kjer velja ta zakon, v prostem prometu se nahajajo žgane opojne tekočine, kakor tudi one, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. sept. 1901 na prejemnike v ozemlju veljavnosti tega zakona, pa v to ozemlje dosepejo šele po 1. septembru 1901.

K dodatnemu davku podvrženim žganim opojnim tekočinam pripadajo zlasti arak, rum, konjak, esence za žganje, nadalje umetne sadne esence, ki so narejene iz različnih vrst etra, alkohola in drugih snovij, likerji in druge vrste pomešanega žganja, nadalje alkoholoviti parfumerijski izdelki, kakor kolonjska voda, alkoholovite zdravilne tinkture in izvlečki, kakor tudi vsaka zmes iz vina in žganja, katere alkoholovitost presega 15 prostornih odstotkov.

Dodatnega davka so proste:

1.) Žgane opojne tekočine v posesti obrtnikov, ki razpečavajo žgane opojne tekočine (točenje, prodaja in trgovina na drobno i. t. d.) v množinah, ki ne presegajo deset litrov in v posesti drugih načelnikov gospodarstva v množinah ne nad pet litrov alkohola. Te množine so proste dodatnega davka tudi tedaj, ako se dobe pri kakem obrtniku, odnosno načelniku gospodarstva, večje zaloge.

2.) Žganje, ki je že po dosedaj obstoječih določbah prosto državne žganjarine.

II. Prijava.

Kdor poseduje dne 1. septembra 1901 zalogo dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin, ki ima več kakor deset, odnosno pet litrov alkohola, je zavezan, prijaviti množino in alkoholovitost cele zaloge, nadalje kraj in prostore, kjer jo hrani, tekom štirih dni, od 1. septembra 1901 računeno, torej najkasneje 4. septembra 1901 pismeno v dvojnem izvodu s pridejanim obrazcem pri onem oddelku finančne straže, v katerega okolišu ima spravljene žgane opojne tekočine. Golice za te prijave oddajale se bodo pri vsakem oddelku finančne straže ter pri organih in uradih, katere v to določi finančno deželno oblastvo.

Ako se za prijavi zavezane zaloge ali za kak del istih zahteva na podlagi za posamezne dežele veljavnih posebnih avtonomnih določb povračilo po tarifi plačane deželne naklade, je to navesti v prijavi ter zajedno napovedati množino žganja, za katero se zahteva povračilo, kakor tudi odpadajoči povračilni znesek.

One žgane opojne tekočine, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike v ozemlju, kjer velja ta zakon, in katere dospejo šele 1. septembra 1901 ali pozneje v to ozemlje, niso podvržene tej prijavi.

Ako zaloga žganih opojnih tekočin, katero je prijaviti, v posameznem slučaju ne gledé na alkoholovitost ne presega pet hektolitrov, se sme v prijavi opustiti napoved množine, alkoholovitosti in hektoliterskih stopinj; v tem slučaju pa je v prijavi izrecno navesti v razpredelku za opombe, da cela zaloga ne presega množine pet hektolitrov.

Pri žganih opojnih tekočinah v zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah, nadalje pri likerjih, to so žgane opojne tekočine, ki vsebujejo vsaj deset kilogramov sladkorja na hektoliter, in pri oslajenem žganju, to so take žgane opojne tekočine, ki vsebujejo na hektoliter več kot jeden kilogram ali manj kot deset kilogramov sladkorja, naposled pri vseh dodatnemu davku podvrženih esencah, parfumerijskih izdelkih, zdravilnih tinkturah in izvlečkih se napoved alkoholovitosti lahko opusti ne gledé na množino prijavi zavezane zaloge.

Ako bi bile prijavi podvržene žgane opojne tekočine tekom prvih štirih dni meseca septembra 1901 na potu, ne da bi bile že pripravljene ter dodatni davek od njih poravnani, zavezan je podati prijavo, oziroma plačati dodatni davek prejemnik blaga, in sicer mora podati prijavo najkasneje tekom 48 ur, čim je dospela pošiljatev.

Ako se opusti predpisana prijava dne 1. septembra 1901 obstoječe zaloge žganih opojnih tekočin, nadalje ako se prijavi množina alkohola za več nego deset odstotkov manji, nego se je uradno ovedelo, kaznuje se ta prestopke s štiri- do osemkratnim zneskom dodatnega davka, ki se je prikrajšal, odnosno bil prikrajšanju izpostavljen. Druge nepravilnosti pri prijavi, ki se ne tičejo množine alkohola, kaznujejo se z redovno kaznijo od 4 do 200 kron.

Železniška in parobrodna podjetja (izvzemši pomorska, v kolikor se ne gre za take tuzemske parobrode, ki živjajo olajšave pri prometu) kakor tudi c. kr. poštni zavodi so zavezani, vsako pošiljatev žganih opojnih tekočin, katero so prevzeli pred 1. septembrom 1901 v prevažanje do prejemnika v ozemlju, kjer velja ta zakon, pa jo do tega dne še niso izročili stranki, takoj, čim dospe na oddajno postajo, naznaniti oddelku finančne

straže, v katerega okolišču je ta postaja. V tej prijavi, katero mora podati neposredno oddajna postaja, mora biti navedeno ime oddajnika in prejemnika ter kosmata teža pošiljatev.

III. Uradno obravnavanje.

Finančnih organov, pri katerih so bile podane prijave o zalogah, naloga je, prepričati se vprvo o popolnosti prijave ter na to brez odloga ovedeti množino zaloge na spodaj določen način.

Izvid, nadalje odpadajoči znesek dodatnega davka in vplačilno mesto, pri katerem se ima vplačati dodatni davek, je navesti v obeh izvodih prijave. Prvi izvod prijave vrniti je stranki.

Stranka je zavezana, na ta način jej naznanjeni znesek na dodatnem davku tekom osem dni vplačati pri v rešitvi prijava označenem vplačilnem mestu, ako se jej ni dovolilo plačilo v obrokih ali odlog plačila. Za one dežele, v katerih so vpeljane samostojne deželne naklade, ki se imajo z dnem 31. avgusta 1. 1901. razveljaviti, se bo potom posebnih naredb določilo, ako in v kateri meri se ima povrnuti po tarifi vplačana deželna naklada in ako in v kateri meri se dajo kompenzirati take povračilne tirjatve z dodatnim davkom na žganje.

Z uvedbo prijavljenih zalog na žganih opojnih tekočinah je najkasneje dne 2. septembra 1901 pričiti.

Gledé postopanja pri ovedbi zalog se naslednje določa:

1.) Gledé poistinjenja množine:

a) Ako se nahajajo žgane opojne tekočine v sodih, kesonih, cisternah itd. in so te posode polne in uradno preizkušene, je merodajen merosodni znak.

Ako sodi niso preizkušeni in le deloma napolnjeni, ovedeti je njih vsebino z Matievič-evem sodomerom. Pri žganju v sodih se vsebina tudi lahko določi na ta način, da se ové čista teža ter ista preračuni na litersko mero vpoštevaje istinito alkoholovitost s pomočjo v to predpisanih redukcijskih razkaznic.

Ako gre za nepreiskane kesone in reservoarje, je ovedeti množino žganih opojnih tekočin s preračunanjem prostornine ali na drug zanesljiv način.

b) Pri steklenicah in drugih steklenih posodah določi se število steklenic in posod jednake veličine ter na to ové vsebina za vsako veličino, da se potem na ta način iz teh podatkov zračuni množina tekočine.

Pri zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah se lahko ové množina cenilnim potom, ako ni na razpolago vzorčnih steklenic.

Ta ovedba se bistveno zjednovi, ako stranka prinese prazne vzorčne steklenice, katerih prostornino se lahko vsak čas ové.

c) V čistilnicah za žganje, katere čistijo zadacano žganje ter so v delovrbi za časa ovedbe zalog, je ovedeti tudi množino žganja v rektifikacijskih pripravah in kadeh za precejanje. V to svrhu se najprej ové, koliko litrov na dan se na vsako kad nalije in katera množina žganja se je prvotno vporabila za naročitev premogovega prahu. Vsota teh znezkov da približno množina žganja v jedni kadi.

d) Ako ima dodatnemu davku podvržena stranka dovoljenje do davka proste vporabe žganja za napravo likerja ali drugega alkoholovitega blaga v svrhu izvoza preko carinske črte, določiti je množino žganja, ki se ima iz cele zaloge v smislu člana II., štev. 2. zakona, izločiti kot dodatnega davka prosta, na ta način, da se zaključijo zapiski, katere je voditi o prejemu in o vporabi davščine prosto dobljenega žganja.

2.) Gledé ovedbe alkoholovitosti:

a) Žganje v sodih je s stodelnim alkoholometrom na predpisan način gradirati ter v to svrhu vzeti iz vsacega soda z natega ali s kakim drugim pripravnim orodjem poskušnjo iz srednjih plastij.

Ako bi preizkušen alkoholometer ne bil na razpolago, dejati je iz posameznih sodov vzete poskušnje posebej v dobro očiščene in poprej z žganjem iz istega soda izplaknjene steklenice, katere je zapečatiti ter ovedeti alkoholovitost vpričo stranke, ki se ima k temu pozvati, pri najbližnjem finančnem organu, ki ima preizkušen alkoholometer.

b) Pri žganju v reservoarjih ali v drugih velicah posodah vzeti je poskušnje v jednacij množinah iz gornje, srednje in spodnje plasti, jih dobro pomešati in nato določiti njih alkoholovitost.

c) Ako je žganje v steklenicah in jednacij majhnih posodah in ako se ovedba prave alkoholovitosti v smislu pod lit. e in štev. 3 navedenih določb sploh ne sme opustiti, omejiti se sme na ponamerno gradiranje.

d) Ako gre za žgane opojne tekočine, katere se z alkoholometrom ne dadó kar naravnost gradirati, kakor likerji, oslajeno žganje, in se napoved alkoholovitosti v smislu oddelka II., odstavek 4., ni opustila, ovedeti imajo finančni organi alkoholovitost, katero je vzeti za podlago plačilu dodatnega davka, na način, ki je predpisan za ovedbo alkohola v likerjih (dodatek A, II B k izvršilnemu predpisu k zakonu o davku na žganje).

Ako dotični finančni organ potrebne priprave nima pri roki, poistiniti je v zapisku množino tekočine ter vpsolati poskušnje posameznih vrst pod pečatom finančnega organa in stranke na finančno oblastvo prve stopinje, ki ima odrediti preiskavo ter na podlagi izvida tudi vse nadaljno.

Žgane opojne tekočine, ki niso ali ki so zelo malo oslajene ter take z ingrijencami pomešane, je preizkusiti vedno z uradnim alkoholometrom.

e) Ako odpade napoved alkoholovitosti, ker skupna zaloga v posameznem slučaju množine pet hektolitrov ne presega ali ker gre za žgane opojne tekočine v zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah ali za likerje ali za oslajeno žganje, vzeti je alkoholovitost

- aa) pri Francovem žganju, rumu in araku s 65 stopinjami,
bb) pri konjaku, whiskyju, žganju iz češenj in tropin, pri sli-vovki, boroviczki in tako zva-nem naravnem žganju s . . . 40 "
cc) pri likerjih vseh vrst in pri oslajenem žganju s 35 "

stodelnih alkoholometerskih lestvic.

Ako se vrivajo proti pravosti prijave gledé vrst žganja pomisleki, n. pr. pomislek, da so se visoko stopnjate opojne tekočine prijavile kot naravno žganje ali s sladkorjem pomešan špirit kot liker, treba je po možnosti sumljive žgane opojne tekočine prej preizkusiti. Ako je sum vtemeljen, pričiti je z ovedbo prave alkoholovitosti vseh dodatnemu davku zavezanih zalog dotične stranke (lit. a do d) in radi neresnične prijave proti stranki uvesti kazensko postopanje. Odmeri dodatnega davka je v takim slučaju vzeti za podlago z dejansko ovedbo poistinjena alkoholovitost.

Alkoholovitost dodatnemu davku podvrženih esenc, zdravilnih tinktur in izvlečkov je pri računu vpoštevati s 70, alkoholovitost dodatnemu davku podvrženih parfumerijskih izdelkov z 90 stopinjami stodelne alkoholometerske lestvice.

f) V onih slučajih, v katerih se alkoholovitost naznani ali če gre za žgane opojne tekočine drugačne vrste kakor prej navedenih vrst, je opustiti neposredno ovedbo prave alkoholovitosti takrat, kadar stranka isto izkaže s svojimi obrtnimi knjigami, fakturami itd., proti katerih pravosti ni pomisleka.

3.) V tvornicah za liker se dejanska ovedba zalog žganih opojnih tekočin takrat opusti, kedar podjetniki opravijo prijavo zalog na ta način, da najkasneje 1. septembra 1901 predlože finančnemu oblastvu prve stopinje na podlagi inventure podroben izkaz o istega dne v posesti podjetnika se nahajajočih množinah dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin po skupinah blaga iste alkoholovitosti in se zadovolé s tem, da odposlanec finančnega oblastva prve stopinje pravost podanih napovedij morebiti še z ogledom v podjetniških prostorih in z vpogledom v obrtne knjige, oziroma, v kolikor gre za napovedano alkoholovitost, na ta način preizkusi, da pregleda in preišče odvzete poskušnje. Pri tem je dovoljeno, da se prijavijo odstotki alkohola s številkami na spodaj zaokroženimi od deset do deset, tako da se n. pr. vse opojne tekočine, katerih alkoholovitost se vrti med 50 in vštevši 59 odstotki, smejo prijaviti z alkoholovitostjo 50 odstotkov.

Ako se pri takošni preizkušnji pojavijo pomisleki proti pravosti strankinih napovedij, je brezuvetno pričiti z dejansko ovedbo cele zaloge.

Odpadajoči dodatni davek ima predpisati finančno oblastvo prve stopinje.

Na prošnjo more finančno oblastvo prve stopinje gori navedeno olajšavo dovoliti tudi za gotova prodajališča tovarniških podjetij.

IV. Uradno obravnavanje prehodnemu postopanju podvrženih, dodatnemu davku zavezanih žganih opojnih tekočin.

Dodatni davek za one žgane opojne tekočine, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike v okolišu veljavnosti zakona, a dospejo šele 1. septembra 1901 ali kasneje v to ozemlje, predpiše se prejemniku pošiljatev zajedno z izdajo izkaznice (obrazec štev. III. k § 5. ukaza finančnega ministerstva z dne 20. julija 1899, drž. zak. štev. 128) v plačilo tekom osem dni od strani dostavnega urada.

Predpis se izvrši na ta način, da se koncem izkaznice pri-stavi naslednja klavzula:

„Za gori navedeno množino alkohola ima (I. I.) v pri c. kr. uradu plačati na dodatnem davku na žganje znesek K . . . h, reci tekom osem dni, da se izogne izvršilu.“

Odmeri je vzeti za podlago od pošiljalnega urada vgotovljena množina alkohola, seveda če ni od dostavnega urada ovedena množina alkohola večja, v katerem slučaju ima le-ta služiti v podlago. O opravljenem vplačilu izroči se stranki plačilno potrdilo.

V. Vplačilo v obrokih, odnosno kreditiranje dodatnega davka.

Kdor se hoče poslužiti v zakonu dovoljenega vplačila v obrokih, odnosno, ako gre za tvornice likerja, dopuščenega kreditiranja dodatnega davka, katerega je vplačati, ima najkasneje do 4. septembra 1901 v to svrhu prositi za dovoljenje pri finančnem oblastvu prve stopinje, v čegar okolišu se nahaja obdačljiva zaloga žganja, in v prošnji zajedno izrecno navesti, katere obroke želi, odnosno za kateri čas zahteva izdelovalec likerjev odgoditve.

Obroke do šest mesecev, od dneva doteklosti računeno, dovoli finančno oblastvo prve stopinje, one do jednega leta finančno deželno oblastvo. Prvi obrok se mora takoj po prejemu dovoljenja za plačevanje v obrokih vplačati.

Ako se le jeden dovoljenih obrokov zapadni dan točno ni vplačal, iztirjati je ves, še na dolgu ostali znesek na jedenkrat, eventuelno potom izvršila. Zamudnih obrestij v tem slučaju ni tirjati.

Kredit za izdelovalce likerjev se dovoli le proti popolni varščini za odpadajoči dodatni davek, katero varščino je položiti na način, kakor ga predpisuje izvršilni predpis k zakonu o davku na žganje v § 32.

Na dan, s katerim poteče dovoljeni odlog, je plačati kreditirani znesek na dodatnem davku točno pri onem uradu, pri katerem je dodatni davek predpisan. Ako pade plačilni dan na nedeljo ali praznik, je opraviti plačilo naslednji delavnik. Ako se v pravem času ne plača, iztirjati je dodatni davek izvršilnim potom.

VI. Prigledu zavezane osebe.

V dobi v členu II., odstavka 5. zakona, navedenih 60 dni, od 1. septembra 1901 računeno, smatrati je izdelovalce žganja ter one, kateri trgujejo z žganimi opojnimi tekočinami ali se pečajo s točenjem ali s prodajo istih na drobno, glede dodatnega davka kot pod uradnim prigledom stoječe.

Ti so torej zavezani, glede svojih zalog na žganih opojnih tekočinah, v kolikor iste od dodatnega davka niso niti oproščene, niti ne stoje pod vezjo državne žganjarine, izkazati dobavo ali plačilo dodatnega davka, odnosno povišanega zneska.

Finančni organi so po § 271. carinskega in državnega monopolnega reda opravičeni, kedarkoli se jim zdi potrebno, v hranišča, kakor tudi v obrtvališča in prodajališča, v katerih se hranijo in razpečajo žgane opojne tekočine, vstopiti po dnevu, izvršiti v njih ovedbe, zaloge dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin zapisati ter z ozirom na rok prijave in plačila zahtevati izkaz o dobavi ali o plačilu dodatnega davka, odnosno povišane davščine.

Prej navedeni obrtniki so zavezani, finančnim organom brez ugovora dovoliti vstop v gori navedene prostore, jim osebno ali po svojih uslužbencih na zahtevo po potrebi pomoči pri njih opraviilu ter izkazati dobavo ali plačilo dodatnega davka, odnosno povišane davščine.

Opustitev predpisanega izkaza dobave, odnosno plačila dodatnega davka se kaznuje s štiri- do osemkratnim zneskom dodatnega davka za ono množino alkohola, glede katere se je izkaz opustil.

715 (2-2)

Dodatek.

Dežela:

Finančni okraj:

Davčni okraj:

Prijava

o onih zalogah dodatnemu davku podvrženih žganih opojnih tekočin, katere poseduje podpisaneec.*

Ime, značilni posebnosti, njegovo bivališče, ulice in poplana številka	Oznaka prostorov, v katerih se hranijo žgane opojne tekočine	Število	Vrsta in znaki	Številke	Vrsta (v trgovini običajno ime)	Množina (litri)	Alkoholovitost po sto delni alkoholometrski lestvici	Hektoliterske stopinje (litri) čistega alkohola v teh množinah	Opomba

..... dne 1901.

Podpis stranke:

* V tej prijavi je napovedati celo zalogo na žganih opojnih tekočinah, včevši dodatnega davka proste množine po pet, odnosno deset litrov alkohola. Kedar zaloga, katero je prijaviti, pet hektolitrov ne presega, opusti se lahko napoved alkoholovitosti in hektoliterskih stopinj ter napove množina samo približno.

Rešitev.

1.) Oddano dne 1901.

2.) Podatki dne 1901 izvršene uradne preiskave:

3.) Od ovedene skupne množine hektoliterskih stopinj (litrov) alkohola znaša po odbitku prostih litrov alkohola dodatni davek ... K. . h, reci ... kron ... h

Ta znesek je vplačati pri c. kr. uradu v

najkasneje tekom osem dnij

eventuelno naj se navede dovoljenje za plačilo v obrokih ali za odlog.

..... dne 1901.

Podpis stranke:

Podpis finančnega organa:

Na predstoječa določila opozarja se s tem v svrhu natančnega postopanja po istih s pripomnjo, da se prijave golice oddajajo brezplačno pri najbližjem oddelku finančne straže in pri najbližjem c. kr. davčnem uradu in da se istotam dobe in dado tudi natančnejša poročila in pojasnila glede prijav, katere je treba podati.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani,

dné 20. julija 1901.

Priznано najboljši

Jekleni plugi 1-, 2-, 3, in 4-lemežni
Senožetne in mahove, členkaste
in dijagonalne **brane,**
Kovano-železni poljski valji
Sejalnice „Agricola“
Stroji za košnjo trave, detele in
* * * žita * * *
Grablje za obračanje sena in žita. Sušilnice
za sadje in zelenjad ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
Stiskalnice za grozdje, sadje in druge namene
Mlini za sadje in grozdje
..... **Stroji za obiranje jagod**
Automatično delujoče
patent. škropilnice „SYPHONIA“ za pokonča-
vanje trnje in rastlinske uši
Prenesljiva štedilna kotljišča za parenje krme
izdeluje in pošilja v **najnovější sestavi**
P. H. MAYFARTH & Co.
c. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarne in fužine na par
Ustanovljeno 1872 **DUNAJ, II., Taborstrasse Nr. 71.** 750 delavcev
Odklikovan na vseh večjih razstavah z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami. — Obširni
katalogi in mnoga priznanja gratis. — Zastopniki in prodajalci zaželjeni.

Štajerska
ROGAČKA
KISELA VODA Tempel-in Styria-vrelec
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:
Mihael Kastner
v Ljubljani. 351 35-17

Resnično!

„Furfurbin“

pomaga
velikansko
kot nedosežen
„uničevalec
mrčesov“.

Zavod za slikanje na steklu

Ed. Stuhl, Gradec, Ungergasse 3

izdeluje slikana okna za cerkve in hiše
v raznih slogih.

Gosp. Edvard Stuhl, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal za tukajšnje farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvojno okenj po 4-5 m visoka in 1-5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V oknih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obema oknom 360 gld. Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago.

Župni urad Poličane ob južni železnici, dné 29. marca 1899.

Jan. Lenart, duh. svetnik, župnik.

Gosp. Edvard Stuhl, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanajst okenj in sicer dvojce okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi slikarji ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško v popolno zadovoljnost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna.

Farni urad Lučine ne Kranjskem, dné 19. oktobra 1899.

Anton Dolinar, župnik.

Tačih priznanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj.
Vljudo se priporočam
322 18-17
Ed. Stuhl.

Kupuj pa „le v steklenicah“.

394 6

V Ljubljani pri gospodih:

Jan. Fabian	A. Kanc, drog.	Adolf Kopriva	A. Lilleg	J. C. Röger	M. E. Supan
F. Groschl	C. Karinger	Jožef Kordin	Ivana Perdana	A. Šarabon	Ferd. Terdina
C. Holzer	Mihael Kastner	Anton Krisper	nasledniki	Viktor Schiffer	J. Tonich
Ivan Jebračin	Edmund Kavčič	Peter Lassnik	Rudolf Petrič	Anton Stacul	Uradniško-kon-
Anton Ječminek	Kham & Murnik	Karl Lexander	Karol Planinšek	Fran Stupica	sumno društvo
Bled: O. Wölfling, P. Homan.		Krško: F. H. Aumana sin, R.		Radovljica: L. Fürsager, Friderik	
Črnomelj: A. Lakner, K. Müller.		Engelsberger.		Homan, Oton Homan.	
B. Schweiger, A. Zurec.		Litija: Lebinger & Bergmann.		Šodražica: Jean Levstik.	
Draga: P. S. Turk.		Lož: F. Kovač.		Škofja Loka: E. Burdych, M. Žigon.	
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.		Mirna: Jos. Schuller.		Šiška: J. C. Juvančič.	
Idrija: A. Jelenec, Jan. Kramar.		Mokronog: J. Errath, B. Šbil, pri škofu.		Travnik: G. Bartol.	
Kamnik: Alojzij Cerar, A. Pintar, Fran Subelj.		Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pausar.		Trebnje: Jakob Petrovčič.	
Kočevje: M. Kom, F. Schleimer, Fr. Loy, P. Peče, J. Röthel.		Polhov Gradec: J. Ana Leben.		Trzin: Fr. Raitharek.	
Kostanjevica: Alojzij Gač.		Postojna: Anton Ditrich, Fr. Kogej, vdova, G. Pikel.		Velike Lašče: Frd. M. Doganoc.	
Kranj: Fr. Dolenc, Vilj. Killer, J. Krenner, Adolf Kreuzberger, Jan. Majdič, Karol Šavnik, lekarnar pri sv. Trojici.		Radeče: J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo, J. Haller.		Vipava, Vrhpolje: Fran Kobal.	
				Vrhnika: M. Briley.	
				Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan. Müller sen.	
				Žužemberk: Jakob Dereani.	

Dunajska borza.

Dné 2. avgusta.

Skupni državni dolg v notab.	97-95
Skupni državni dolg v srebru.	95-90
Avstrijska zlata renta 4%.	118-45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron.	95-80
Ogerska zlata renta 4%.	118-45
Ogerska krona renta 4%, 200.	92-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1675 —
Kreditne delnice, 160 gld.	629 —
London vista	239-50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 117-22 1/2	

20 mark	23-44
20 frankov (napoleonor)	19-02
Italijanski bankovci	91-10
C. kr. cekini	11-31

Dné 2. avgusta.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	187 —
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	171 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	207-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron.	95-60
Tisne srečke 4%, 100 gld.	144-25
Dunavske vravnave srečke 5%	257 —

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	105 —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25
Priporitne obveznice državne železnice	430 —
južne železnice 3%	342-25
južne železnice 5%	121 —
dolenjskih železnice 4%	—
Kreditne srečke, 100 gld.	388-50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	500 —
Avstrijskega radečega križa srečke, 10 gld.	47-37
Ogerskega	24-50
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	16-25
Rudolfove srečke, 10 gld.	58 —

Sa'move srečke, 40 gld.	200 —
St. Genois srečke, 40 gld.	234 —
Waldsteinske srečke, 20 gld.	388 —
Ljubljanske srečke	60 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	269 —
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. w.	5840 —
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	857 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88-50
Splošna avstrijska stavbinska družba	144 —
Montanska družba avstr. plan.	415-50
Trboveljska prometarska družba, 70 gld.	430 —
Papirnih rubljev 100	253 —

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni vteti za doseg kolikor je mogoče višjega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.